

MALTA

ATT Nru XIX tal-2019

ATT maħruġ b'ligi mill-Parlament ta' Malta.

ATT biex jemenda l-Att dwar il-Patrimonju Kulturali, Kap. 445, biex jirregola aħjar il-professjoni tal-konservazzjoni-restorazzjoni u ta' fornituri oħrajn ta' servizzi kulturali, u biex jagħmel provvedimenti fir-rigward tal-patrimonju kulturali ta' taħt l-ilma u għal għanijiet konnessi mal-kwistjonijiet imsemmija.

ACT No. XIX of 2019

AN ACT enacted by the Parliament of Malta.

AN ACT to amend the Cultural Heritage Act, Cap. 445, to better regulate the conservation-restoration profession and other cultural service providers and to make provision with respect to underwater cultural heritage and for purposes connected with the matters aforesaid.

Nagħti l-kunsens tiegħi.

(L.S.)

GEORGE VELLA
President

25 ta' Ġunju, 2019

ATT Nru XIX tal-2019

ATT biex jemenda l-Att dwar il-Patrimonju Kulturali, Kap. 445, biex jirregola ahjar il-professjoni tal-konservazzjoni-restorazzjoni u ta' fornituri oħrajn ta' servizzi kulturali, u biex jagħmel provvedimenti fir-rigward tal-patrimonju kulturali ta' taħt l-ilma u għal għanijiet konnessi mal-kwistjonijiet imsemmija.

IL-PRESIDENT, bil-parir u l-kunsens tal-Kamra tad-Deputati, imlaqqgħa f'dan il-Parlament, u bl-awtorità tal-istess, harget b'ligi dan li ġej:-

1. (1) It-titolu fil-qosor ta' dan l-Att hu l-Att tal-2019 biex jemenda l-Att dwar il-Patrimonju Kulturali, u dan l-Att għandu jinqara u jinftiehem haġa waħda mal-Att dwar il-Patrimonju Kulturali hawnhekk iżjed 'il quddiem imsejjaħ "l-Att prinċipali".

Titolu fil-qosor.
u dhul fis-seħh.
Kap. 445.

(2) Dan l-Att għandu jidhol fis-seħh f'dik id-data li l-Ministru jista' b'avviż fil-Gazzetta jstabilixxi, u jistgħu jigu hekk stabbiliti dati differenti għal għanijiet differenti jew għal dispożizzjonijiet differenti ta' dan l-Att.

A 934

Sostituzzjoni tal-Arrangament tal-Att, tal-Att prinċipali.

2. L-Arrangament tal-Att, tal-Att prinċipali, għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

"

TAQSIMA I	Preliminari	1-3
TAQSIMA II	Prinċipji u Dmirijiet Ġenerali	4-6
TAQSIMA III	Kostituzzjoni, Kompożizzjoni u Funzjonijiet tal-Entitajiet	7-14
TAQSIMA IV	Dispożizzjonijiet Amministrattivi u dwar il-Persunal	15-17
TAQSIMA V	Dispożizzjonijiet Finanzjarji	18-28
TAQSIMA VI	Professjonisti fil-Konservazzjoni	29-43
TAQSIMA VII	Patrimonju Kulturali ta' Taht l-Ilma	44-48
TAQSIMA VIII	Protezzjoni tal-Patrimonju Kulturali	49-52
TAQSIMA IX	Poteri Speċjali tal-Istat	53-68
TAQSIMA X	Patrimonju Kulturali Reliġjuż	69
TAQSIMA XI	Reati	70-71
TAQSIMA XII	Regolamenti	72
TAQSIMA XIII	Mixxellanji	73

SKEDA Rata ta' Dazju ta' Esportazzjoni

".

Emenda tal-artikolu 2 tal-Att prinċipali.

3. L-artikolu 2 tal-Att prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) minnufih wara t-tifsira "Aġenzija" għandha tidhol it-tifsira ġdida li ġejja:

" "Aġenzija tal-Gvern" għandu jkollha l-istess tifsira mogħtija lilha fl-Att dwar l-Amministrazzjoni Pubblika;"

Kap. 497.

(b) fit-tifsira "avviż ta' sospensjoni", minflok il-kliem "bl-artikolu 46;" għandhom jidhlu l-kliem "bl-artikolu 62;"

(ċ) minnufih wara t-tifsira "Awtorità tal-Ippjanar" għandhom jidhlu t-tifsiriet ġodda li ġejjin:

" "bastiment" tinkludi kull bastiment użat fin-navigazzjoni bl-ilma, inkluż sottomarini;

Kap. 552.

"bini skedat" għandu jkollha l-istess tifsira mogħtija lilha fl-Att dwar l-Ippjanar tal-Iżvilupp;

"Bord" tfisser il-Bord tal-*Warrants* tar-Restawraturi kif stabbilit bl-artikolu 35;"

(d) it-tifsira "Ċentru" għandha tithassar;

(e) it-tifsira "detentur" għandha tithassar;

(f) minnufih wara t-tifsira "bini skedat" kif miżjuda għandhom jidhlu t-tifsiriet godda li ġejjin:

" "detentur tal-patrimonju kulturali" tfisser min fiżikament għandu oġġett kulturali f'isem terzi;

"Dipartiment tal-Gvern" għandu jkollha l-istess tifsira mogħtija lilha fl-Att dwar l-Amministrazzjoni Pubblika;"; Kap. 497.

(g) fit-tifsira "dritt ta' preferenza", minflok il-kliem "skont l-artikolu 40;" għandhom jidhlu l-kliem "skont l-artikolu 55;";

(h) minnufih wara t-tifsira "dritt ta' preferenza" għandha tidhol it-tifsira ġdida li ġejja:

" "Entità tal-Gvern" għandu jkollha l-istess tifsira mogħtija lilha fl-Att dwar l-Amministrazzjoni Pubblika;"; Kap. 497.

(i) fit-tifsira "Entitajiet", il-kliem "iċ-Ċentru," għandhom jiġu mħassra;

(j) it-tifsira "esplorazzjoni" għandha tiġi sostitwita b'dan li ġej:

" "esplorazzjoni" tfisser attività fuq l-art u fl-ibhra territorjali jew fiż-żona kontigwa, magħmula bil-għan li tiskopri informazzjoni ġdida li tirrigwarda l-patrimonju kulturali jew fit-tfittxija li jiġu skoperti oġġetti mobbli jew immobbli ta' valur għall-patrimonju kulturali li għadhom mhux dokumentati fl-inventarju nazzjonali ta' proprjetà kulturali;";

(k) it-tifsira "Fond" għandha tiġi sostitwita b'dan li ġej:

" "Fond" tfisser il-Fond dwar il-Patrimonju Kulturali mwaqqaf bl-artikolu 13;";

(l) fit-tifsira "Forum", minflok il-kliem "fl-artikolu 15;" għandhom jidhlu l-kliem "fl-artikolu 14;";

(m) minnufih wara t-tifsira "Forum", għandha tidhol it-tifsira ġdida li ġejja:

" "ftehim ta' fiduċja" għandu jkollha l-istess tifsira mogħtija lilha fl-artikolu 51;";

(n) minnufih wara t-tifsira "funzjoni" għandha tidhol it-tifsira ġdida li ġejja:

" "Hiliet tal-patrimonju" għandha tinkludi, iżda m'għandhiex tkun limitata għal, dawk il-hiliet, abbiltajiet u kompetenzi meħtieġa għat-tlestija ta' xogħol speċifiku fl-isfera tal-patrimonju kulturali. Dawn il-hiliet jinkludu l-applikazzjoni ta' sengħa jew artigjanat patrimonjali, għarfien, użanza, arti, teknika u hila kif ġew żviluppati u salvagwardjati, kemm permezz ta' tradizzjoni jew istruzzjoni, u li għandhom kument ta' konservazzjoni;"

(o) minnufih wara t-tifsira "ibħra territorjali" għandha tidhol it-tifsira ġdida li ġejja:

" "inventarju" tfisser lista b'informazzjoni assoċjata ta' proprjetà kulturali li tista' tkun inkluża fl-inventarju nazzjonali:

Iżda l-inventarju nazzjonali għandu jfisser dik il-lista b'informazzjoni assoċjata ta' proprjetà kulturali kif stabbilit taħt l-artikolu 7(5);"

(p) minnufih wara t-tifsira "investigazzjoni" għandha tidhol it-tifsira ġdida li ġejja:

" "investigazzjoni fuq il-post" tfisser programm limitat jew dettaljat, skont il-każ, ta' xogħol fuq il-post intrużiv jew mhux intrużiv biex jiddetermina l-preżenza jew xort'oħra ta' karatteristiċi arkeoloġiċi, strutturi, depożiti, artefatti jew ekofatti f'żona jew sit speċifikat fuq l-art jew taħt l-ilma;"

(q) minnufih wara t-tifsira "jikkoordina" għandhom jidhlu it-tifsiriet ġodda li ġejjin:

" kollezzjonijiet pubbliċi" tfisser kollezzjonijiet ta' oġġetti kulturali li huma proprjetà tal-Gvern ta' Malta, entitajiet tal-gvern, awtoritajiet, korporazzjonijiet, fondazzjonijiet u assoċjazzjonijiet tal-gvern;

" "kollezzjonijiet semi-pubbliċi" tfisser kollezzjonijiet ta' oġġetti kulturali li mhumex direttament proprjetà tal-Gvern iżda tali kollezzjonijiet għandhom ikunu soġġetti għall-obbligi applikabbli għal kollezzjonijiet pubbliċi skont id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att;"

(r) it-tifsira "konservazzjoni" għandha tiġi sostitwita b'dan li ġej:

" "konservazzjoni" tfisser kull attività meħtieġa sabiex timmassimizza r-reżistenza u tnaqqas kemm jista' jkun id-deterjorament ta' kwalunkwe proprjetà kulturali, u tinkludi l-eżaminar, ir-riċerka, l-ittestjar, it-trattament, ir-registrazzjoni u l-preservazzjoni ta' tali proprjetà kulturali jew kwalunkwe parti minnha;"

(s) fit-tifsira "kurazija" u "att ta' kurazija", il-kliem "fl-artikolu 48" għandhom jiġu sostitwiti bil-kliem "fl-artikolu 64";

(t) fit-tifsira "mużew", fit-test Inġliż, il-kelma "documentates" għandha tiġi sostitwita bil-kelma "documents" u minnufih warajha għandhom jidhlu t-tifsiriet ġodda li ġejjin:

" "oġġett intrużiv" tfisser oġġett li huwa mwahħal mal-fdalijiet ta' vapur, ma' karatteristika topografika naturali jew mas-sottoswol tal-qiegħ tal-baħar;

"Organizzazzjoni Mhux Governattiva" tfisser kwalunkwe organizzazzjoni volontarja li l-għan tagħha huwa l-promozzjoni tal-patrimonju kulturali u tista' tinkludi l-konservazzjoni, restawr, ġestjoni, preżentazzjoni u, jew studju ta' proprjetà kulturali u li ġiet debitament ipprovduta b'ċertifikat ta' iskrizzjoni mill-Kummissjoni għall-Organizzazzjonijiet Volontarji taħt l-Att dwar l-Organizzazzjonijiet Volontarji;" Kap. 492.

(u) fit-tifsira "ordni ta' konservazzjoni u protezzjoni", il-kliem "fl-artikolu 47;" għandhom jiġu sostitwiti bil-kliem "fl-artikolu 63;"

(v) minnufih wara t-tifsira "ordni ta konservazzjoni u protezzjoni" kif emendata, għandhom jidhlu t-tifsiriet ġodda li ġejjin:

" "osservatur" tfisser persuna akkreditata u debitament awtorizzata minn, u li taħdem taħt l-istruzzjonijiet tas-Sovrintendenza tal-Patrimonju Kulturali biex twettaq attivitajiet ta' monitoraġġ u t-terminu "monitaraġġ" għandu jirreferi għal persuna akkreditata li twettaq dan il-kompitu;

"pajsagġ" tfisser żona, kif perċepita min-nies, li l-karatteristiċi tagħha huma r-riżultat tal-azzjoni u l-interazzjoni ta' fatturi naturali u, jew tal-bniedem;"

(w) it-tifsira "patrimonju kulturali", għandha tiġi sostitwita b'dan li ġej:

" "patrimonju kulturali" tfisser oġġetti mobbli jew immobbli ta' importanza artistika, arkitettonika, storika, arkeoloġika, etnografika, paleontoloġika u ġeoloġika u tinkludi informazzjoni jew *data* relattivi għall-patrimonju kulturali li jappartjeni lil Malta jew lil xi pajjiż ieħor. Dan jinkludi wkoll siti jew depożiti arkeoloġiċi, paleontoloġiċi jew ġeoloġiċi, fdalijiet umani, pajsagġ tal-art, tal-baħar u ta' taħt il-baħar, gruppi ta' bini, kif ukoll kollezzjonijiet xjentifiċi, kollezzjonijiet ta' kampjuni naturali u ta' oġġetti artistiki, manuskritti, kotba, materjal ippubblikat, arkivji, materjal awdjo-viżiv u riproduzzjonijiet ta' xi waħda minn dawn hawn qabel imsemmija, jew kollezzjonijiet ta' valur storiku, kif ukoll assi kulturali intanġibbli li jinkludu l-arti, it-tradizzjonijiet, id-drawwiet u l-ħiliet li jintużaw fl-arti dimostrattiva, fl-arti applikata u fl-artiġjanat u assi intanġibbli oħra li għandhom valur storiku, artistiku jew etnografiku;"

(x) minnufih wara t-tifsira "patrimonju kulturali", kif sostitwita, għandhom jidhlu t-tifsiriet ġodda li ġejjin:

" "Patrimonju Kulturali ta' taħt l-Ilma" tfisser kull traċċa ta' eżistenza tal-bniedem li għandha karattru kulturali, storiku jew arkeoloġiku li kienet parzjalment jew totalment taħt l-ilma, perjodikament jew kontinwament, għal mill-inqas ħamsin sena u li hi relatata ma' Malta bħal, iżda mhux limitata għal:

(i) siti, strutturi, bini, artefatti u fdalijiet tal-bniedem, flimkien mal-kuntest arkeoloġiku u naturali tagħhom;

(ii) bastimenti, inġenji tal-ajru, vetturi oħra jew kwalunkwe parti minnhom, il-merkanzija tagħhom jew kontenuti oħra, flimkien mal-kuntest arkeoloġiku u naturali tagħhom; u

(iii) oġġetti ta' karattru preistoriċi:

Iżda l-Patrimonju Kulturali ta' Taħt l-Ilma ma għandux jinkludi *pipelines*, *cables* u installazzjonijiet imqiegħda f'qiegħ il-baħar u li jkunu għadhom jintużaw:

Iżda wkoll il-Patrimonju Kulturali ta' Taht l-Ilma li jkun tneħħa mill-ilmijiet għandu jinkludi referenza għall-fdalijiet ta' bastiment, għal parti mill-fdalijiet ta' bastiment, għal oġġett jew parti minnu, skont il-każ:

(a) li ngarru minn dawk l-ilmijiet;

(b) li tneħħew, jew ingarru minn qiegħ il-baħar, jew mis-sottoswol ta' qiegħ il-baħar, taht dawk l-ilmijiet; jew

(c) li tneħħew, jew ingarru, minn karatteristika topografika naturali fdawk l-ilmijiet;

"Perit" għandu jkollha l-istess tifsira mogħtija lilha fl-Att dwar il-Periti;";

Kap. 390.

(y) fit-tifsira "sena finanzjarja", il-kliem "ta' kull sena:" għandhom jiġu sostitwiti bil-kliem "ta' kull sena;" u l-proviso sussegwenti għandu jiġihassar;

(z) minnufih wara t-tifsira "Sovrintendenza" għandha tidhol it-tifsira ġdida li ġejja:

" " sħarriġ" tfisser l-użu ta' tekniċi mhux intrużivi u mhux distruttivi biex jiddeterminaw il-preżenza jew in-nuqqas ta' anomaliji li jirriżultaw minn karatteristiċi arkeoloġiċi, strutturi jew depożiti, f'żona jew sit speċifikati fuq l-art jew taht l-ilma. Għall-finijiet ta' dan l-Att, l-istħarriġ jinkludi kull attività mfassla biex teżamina u tirreġistra żona jew karatteristiċi tagħha sabiex tiddekrivi u tigbor *data* miktuba, imkejla jew grafika;";

(aa) minnufih wara t-tifsira "żona kontigwa" għandha tidhol it-tifsira ġdida li ġejja:

" "żona protetta" tfisser żona li fir-rigward tagħha hemm avviż tal-Gvern fis-seħh u kwalunkwe żona li permezz tagħha ż-żona msemmija hija estiża b'avviż li jkun fis-seħh taht dan l-Att u tinkludi l-arja ta' fuq dik iż-żona u kwalunkwe ilmijiet, il-qiegħ tal-baħar u s-sottoswol inklużi ftali zona;".

4. Fit-test Ingliż, fis-subartikolu (4) tal-artikolu 4 tal-Att prinċipali, minflok il-kelma "documentate", għandha tidhol il-kelma "document".

Emenda tal-artikolu 4 tal-Att prinċipali.

A 940

Emenda tal-
artikolu 7 tal-
Att prinċipali.

5. L-artikolu 7 tal-Att prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) fit-test Ingliż, fis-subartikolu (1) tiegħu, il-kelma "fulfil" għandha tiġi sostitwita bil-kelma "fulfill";

(b) il-paragrafu (a) tas-subartikolu (5) tiegħu, inklużi s-subparagrafi (i) sa (iv) tiegħu, għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

"(a) li taġixxi bħala repożitorju nazzjonali għall-inventarju nazzjonali tal-patrimonju kulturali liema funzjoni għandha tinkludi d-dritt li tistabbilixxi, taġġorna, tiġġestixxi u, fejn xieraq, tippubblika, jew tiżgura l-kumpilazzjoni ta' inventarju nazzjonali ta' proprjetà kulturali kif stipulat fl-artikolu 53;"

(ċ) il-paragrafu (b) tas-subartikolu (5) tiegħu għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

"(b) li teżerċita sorveljanza fuq il-protezzjoni, skavar, monitoraġġ, esplorazzjoni, konservazzjoni, restawr, manutenzjoni, esibizzjoni u aċċessibilità, importazzjoni, esportazzjoni u moviment ta' proprjetà kulturali;"

(d) fil-paragrafu (ċ) tas-subartikolu (5) tiegħu, minnufih wara l-kliem "li tippromwovi" għandhom jidhlu l-kliem "u tmexxi";

(e) fil-paragrafu (f) tas-subartikolu (5) tiegħu, il-kliem "u siti;" għandhom jiġu sostitwiti bil-kliem "u siti u li żżomm id-*databases* u l-informazzjoni meħtieġa kollha derivata minn jew meħtieġa biex torganizza, tippjana, tikkoordina u tissorvelja proġetti ta' restawr u konservazzjoni;"

(f) fil-paragrafu (i) tas-subartikolu (5) tiegħu, il-kliem "skont l-artikolu 42" għandhom jiġu sostitwiti bil-kliem "skont l-artikolu 57"; u

(g) fil-paragrafu (k) tas-subartikolu (5) tiegħu, minflok il-kliem "jassenjalha.", għandhom jidhlu l-kliem "jassenjalha;" u minnufih wara għandhom jiżdiedu l-paragrafi ġodda li ġejjin:

"(l) li taġti parir lill-Gvern, f'konsultazzjoni mal-Kumitat u l-Aġenzija u korpi oħra rilevanti, dwar politika ta' konservazzjoni u restawr;

(m) biex takkredita għall-finijiet ta' dan l-Att organizzazzjonijiet mhux governattivi stabbiliti biex jippromwovu patrimonju kulturali, inklużi l-

konsewazzjoni, ir-restawr, il-ġestjoni, il-preżentazzjoni jew l-istudju ta' proprjetà kulturali li huma jżommu b'titolu ta' proprjetà jew b'fiduċja, u li tikkompila, iżżomm u regolarment taggorna regjistru ta' dawn l-organizzazzjonijiet mhux governattivi:

Iżda kull organizzazzjoni mhux governattiva li tkun inkluża f'tali regjistru għandha tikseb l-approvazzjoni preliminari tal-Ministru;

(n) li tagħti parir lill-Ministru, wara diskussjoni mal-Kumitat, dwar l-inkarigu ta' oġġetti ta' proprjetà ta' patrimonju kulturali lil entitajiet kulturali oħra, organizzazzjonijiet mhux governattivi kulturali u kunsilli lokali, skont il-kundizzjonijiet u t-termini stipulati fi ftehim ta' fiduċja;

(o) bla ħsara għad-drittijiet intellettuali tal-istituzzjonijiet li għandhom interess u ta' riċerkaturi individwali, li tagħmel aċċessibbli għall-pubbliku permezz tal-pubblikazzjoni u t-tixrid, ir-riżultati tar-riċerka u investigazzjonijiet imwettqa mis-Sovrintendenza jew minn persuni oħra taħt l-awtorità tagħha;

(p) li twettaq riċerka u tikkonsulta dipartimenti tal-Gvern, organizzazzjonijiet privati u organizzazzjonijiet internazzjonali u persuni oħra kif jista' jkun meħtieġ fil-qadi ta' dmirijietha taħt dan l-Att; u

(q) li taħtar u takkredita osservaturi u esperti kif meħtieġ għall-finijiet ta' dan l-Att."

6. Is-subartikolu (4) tal-artikolu 8 tal-Att prinċipali għandu jiġi emendat kif ġej:

Emenda tal-artikolu 8 tal-Att prinċipali.

(a) il-paragrafu (a) tiegħu għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

"(a) li tiżgura li l-mużewijiet, il-kollezzjonijiet inklużi kollezzjonijiet ta' riserva, siti, bini u proprjetà, mobbli jew immobbli, li jiffurmaw parti mill-patrimonju kulturali, kemm jekk huma proprjetà tagħha jew amministrati minnha, jiġu konservati, restawrati, amministrati, ġestiti, operati, mogħtija pubbliċità, studjati, riċerkati u fejn applikabbli, skavati u ppreżentati għall-esibizzjoni, bl-aħjar mod possibbli;"

(b) fil-paragrafu (ċ) tiegħu, il-kliem "amministrata

minnha" għandhom jiġu sostitwiti bil-kliem "amministrata mill-Aġenzija,";

(ċ) fil-paragrafu (f) tiegħu, il-kliem "fil-lokalità tagħhom; u" għandhom jiġu sostitwiti bil-kliem "fil-lokalità tagħhom,";

(d) il-paragrafu (g) għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

"(g) li tippromwovi u twettaq riċerka fil-qasam tal-patrimonju kulturali u, bla ħsara għall-funzjoni regolatorja tas-Sovrintendent, li twettaq skavi u investigazzjonijiet oħra li jistgħu jkunu meħtieġa sabiex ogġetti jew aspetti tal-patrimonju kulturali jiġu skoperti, mharsin u apprezzati,"; u

(e) minnufih wara l-paragrafu (g) kif sostitwit, għandhom jidhlu l-paragrafi ġodda li ġejjin:

"(h) li ttipprovdi aċċess lis-Sovrintendent għad-dokumentazzjoni ta' xogħlijiet ta' restawr u konservazzjoni mwettqa għand jew mill-Aġenzija, u, fejn meħtieġ, il-prinċipji, teknoloġija u metodoloġija użati;

(i) li tagixxi bħala aġenzija nazzjonali ta' konsulenza dwar kwistjonijiet relatati mal-konservazzjoni u r-restawr u kull kwistjoni relatata mal-funzjonijiet tiegħu;

(j) meta jkun hekk meħtieġ, li tagħti pariri lill-Gvern, wara konsultazzjoni mas-Sovrintendenza u l-Kumitat, dwar politika ta' konservazzjoni u restawr li tkopri lil Malta u tidentifika oqsma prijoritarji u bżonnijiet speċjali;

(k) li twaqqaf u żżomm is-sistemi kollha meħtieġa, speċjalment *databases* ta' konservazzjoni, meħtieġa għall-organizzazzjoni, dokumentazzjoni, pjanar, koordinazzjoni, kontroll, monitoraġġ u b'mod ġenerali t-twettiq ta' proġetti ta' restawr tal-Aġenzija;

(l) li twaqqaf u żżomm dijanjosi xjentifiċi u laboratorji ta' konservazzjoni mghammra b'mod sħiħ għall-iskop tat-twettiq tal-funzjonijiet tagħhom;

(m) li tidhol fi ftehim ta' mmaniġġjar ma' entitajiet u korpi sabiex jimmaniġġjaw proprjetà kulturali; u

(n) li twettaq dawk il-funzjonijiet l-oħra kollha taħt din il-liġi jew xi liġi oħra kif ukoll dawk il-funzjonijiet l-oħra li l-Ministru jista' minn żmien għal żmien jassenjalha, u b'mod ġenerali tagħti parir lill-Ministru fuq il-kwistjonijiet kollha li għandhom x'jaqsmu mal-patrimonju kulturali u l-proprjetà kulturali."

7. L-artikolu 10 tal-Att prinċipali għandu jithassar.

Thassir tal-artikolu 10 tal-Att prinċipali.

8. L-artikolu 11 tal-Att prinċipali għandu jithassar.

Thassir tal-artikolu 11 tal-Att prinċipali.

9. L-artikolu 12 tal-Att prinċipali għandu jiġi enumerat mill-ġdid bħala l-artikolu 10, u s-subartikolu (3) tiegħu għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

Emenda tal-artikolu 12 tal-Att prinċipali.

"(3) Fl-eżerċizzju tal-funzjonijiet tagħhom taħt dan l-Att, is-Sovrintendenza u l-Aġenzija għandhom:

(a) jagħtu effett, kemm jista' jkun malajr, lil xi direzzjoni, li ma tkunx inkonsistenti ma' xi dispożizzjoni ta' dan l-Att, li l-Ministru jista' jagħti lis-Sovrintendenza u lill-Aġenzija b'rabta mal-prattika li għandha tiġi segwita minnhom fit-tweqqif tal-funzjonijiet tagħhom, u dwar kull haġa li l-Ministru jidhirlu li tista' taffettwa l-patrimonju kulturali;

(b) jagħtu lill-Ministru l-faċilitajiet biex jikseb kull informazzjoni dwar il-proprjetà u l-attivitajiet tas-Sovrintendenza u l-Aġenzija u għal dan il-għan is-Sovrintendenza u l-Aġenzija għandhom, kull waħda, ifornu lill-Ministru bi prospetti, kontijiet u informazzjoni oħra fir-rigward tal-funzjonijiet, u jagħtu faċilitajiet għall-verifikazzjoni ta' kull informazzjoni mogħtija, b'tali mod u f'tali żminijiet li l-Ministru jista' jeħtieġ."

10. L-artikolu 13 tal-Att prinċipali għandu jiġi enumerat mill-ġdid bħala l-artikolu 11 u l-kliem "Is-Sovrintendenza, l-Aġenzija u ċ-Ċentru" għandhom jiġu sostitwiti bil-kliem "Is-Sovrintendenza u l-Aġenzija".

Emenda tal-artikolu 13 tal-Att prinċipali.

11. L-artikolu 14 tal-Att prinċipali għandu jiġi enumerat mill-ġdid bħala l-artikolu 12 u għandu jiġi emendat kif ġej:

Emenda tal-artikolu 14 tal-Att prinċipali.

(a) is-subartikolu (1) tiegħu għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

"(1) Għandu jkun hemm Kumitat ta' Garanzija, li għandu jkun magħmul kif ġej:

- (a) President li jkun maħtur mill-Ministru;
- (b) persuna maħtura mill-Ministru responsabbli għat-turiżmu;
- (ċ) persuna maħtura mill-Ministru responsabbli għal Ghawdex;
- (d) persuna maħtura mill-Ministru responsabbli għall-proprjetà tal-Gvern;
- (e) is-Sovrintendent *ex officio*;
- (f) il-President tal-Aġenzija *ex officio*;
- (g) iċ-*Chairperson* tal-Awtorità tal-Ippjanar *ex officio*;
- (h) iċ-*Chairperson* tal-Awtorità għar-Riżorsi u l-Ambjent;
- (i) id-Direttur tad-direttorat dwar ir-Restawr;
- (j) membru tal-Kummissjoni għall-Patrimonju Kulturali Kattoliku msemmija fl-artikolu 69 li jinħatar mill-awtorità ekklesjastika lokali kompetenti;
- (k) tliet persuni oħra maħtura mill-Ministru minn fost persuni li jaħdmu fil-qasam tal-patrimonju kulturali u f'organizzazzjonijiet mhux governattivi dedikati għall-patrimonju kulturali u persuna oħra attiva fil-qasam kummerċjali."; u

(b) fil-paragrafu (a) tas-subartikolu (6) tiegħu, il-kliem "taħt l-artikoli 7, 8 u 10" għandhom jiġu sostitwiti bil-kliem "taħt l-artikoli 7 u 8".

Enumerazzjoni mill-ġdid tal-artikolu 15 tal-Att prinċipali.

12. L-artikolu 15 tal-Att prinċipali għandu jiġi enumerat mill-ġdid bħala l-artikolu 13.

Emenda tal-artikolu 16 tal-Att prinċipali.

13. L-artikolu 16 tal-Att prinċipali għandu jiġi enumerat mill-ġdid bħala l-artikolu 14 u għandu jiġi emendat kif ġej:

- (a) fis-subartikolu (1) tiegħu, il-kliem "iċ-Ċentru"

għandhom jithassru; u

(b) fis-subartikolu (5) tiegħu, il-kliem "ta' Garanzija" għandhom jithassru.

14. L-artikolu 17 tal-Att prinċipali għandu jiġi enumerat mill-
għdid bħala l-artikolu 15 u fis-subartikolu (1) tiegħu, il-kliem ", u mill-
President tal-Kumitat fil-każ tal-Kumitat," għandhom jithassru.

Emenda tal-
artikolu 17 tal-
Att prinċipali.

15. L-artikolu 18 tal-Att prinċipali għandu jiġi enumerat mill-
għdid bħala l-artikolu 16.

Enumerazzjoni
mill-għdid tal-
artikolu 18 tal-
Att prinċipali.

16. L-artikolu 19 tal-Att prinċipali għandu jiġi enumerat mill-
għdid bħala l-artikolu 17 u fis-subartikolu (1) tiegħu, minflok il-kliem
"tal-artikolu 18" għandhom jidhlu l-kliem "tal-artikolu 16".

Emenda tal-
artikolu 19 tal-
Att prinċipali.

17. L-artikolu 20 tal-Att prinċipali għandu jiġi enumerat mill-
għdid bħala l-artikolu 18 u fit-test Ingliż, fin-nota marginali tiegħu, il-
kelma "mett" għandha tiġi sostitwita bil-kelma "meet".

Emenda tal-
artikolu 20 tal-
Att prinċipali.

18. L-artikolu 21 tal-Att prinċipali għandu jiġi enumerat mill-
għdid bħala l-artikolu 19 u l-kliem "mija u sittax-il elf u erba' mija u
tmienja u sittin euro u sebgħa u sittin ċenteżmu (€116,468.67)"
għandhom jiġu sostitwiti bil-kliem "mitejn u ħamsin elf euro
(€250,000)".

Emenda tal-
artikolu 21 tal-
Att prinċipali.

19. L-artikoli 22, 23 u 24 tal-Att prinċipali għandhom jiġu
enumerati mill-għdid bħala l-artikoli 20, 21 u 22 rispettivament.

Enumerazzjoni
mill-għdid tal-
artikoli 22, 23 u
24 tal-Att
prinċipali.

20. L-artikolu 25 tal-Att prinċipali għandu jiġi enumerat mill-
għdid bħala l-artikolu 23 u fis-subartikolu (1) tiegħu, il-kliem "fl-
artikolu 24." għandhom jiġu sostitwiti bil-kliem "fl-artikolu 22.".

Emenda tal-
artikolu 25 tal-
Att prinċipali.

21. L-artikolu 26 tal-Att prinċipali għandu jiġi enumerat mill-
għdid bħala l-artikolu 24.

Enumerazzjoni
mill-għdid tal-
artikolu 26 tal-
Att prinċipali.

22. L-artikolu 27 tal-Att prinċipali għandu jiġi enumerat mill-
għdid bħala l-artikolu 25 u għandu jiġi emendat kif ġej:

Emenda tal-
artikolu 27 tal-
Att prinċipali.

(a) fis-subartikolu (3) tiegħu, minflok il-kliem "taħt l-
artikolu 24," għandhom jidhlu l-kliem "taħt l-artikolu 22,"; u

(b) fis-subartikolu (4) tiegħu, minflok il-kliem "taħt l-
artikolu 24(5)." għandhom jidhlu l-kliem "taħt l-artikolu 22(5).".

A 946

Enumerazzjoni
mill-ġdid tal-
artikolu 28 tal-
Att prinċipali.

23. L-artikolu 28 tal-Att prinċipali għandu jiġi enumerat mill-
ġdid bħala l-artikolu 26.

Sostituzzjoni
tal-artikolu 29
tal-Att
prinċipali.

24. L-artikolu 29 tal-Att prinċipali għandu jiġi sostitwit b'dan li
ġej:

"Kuntratti ta'
provvista u ta'
xogħlijiet."

27. Kull entità għandha timxi mar-regolamenti
dwar l-akkwist pubbliku."

Sostituzzjoni
tal-artikolu 30
tal-Att
prinċipali.

25. L-artikolu 30 tal-Att prinċipali għandu jiġi sostitwit b'dan li
ġej:

"Rapport annwali.

28. Kull Entità għandha, mhux aktar tard minn
tmien ġimgħat wara t-tmiem ta' kull sena finanzjarja,
tagħmel u tibgħat lill-Ministru u lill-Ministru
responsabbli għall-finanzi rapport li jittratta b'mod
general i l-attivitajiet tagħha matul dik is-sena
finanzjarja u li jkun fih dik l-informazzjoni dwar il-
proċedimenti u l-politika tagħha, kif jista' minn żmien
għal żmien jirrikjedi xi wiehed mill-Ministri
msemmija. Il-Ministru għandu jara li kopja ta' kull
wiehed minn dawn ir-rapporti titqiegħed fuq il-Mejda
tal-Kamra flimkien mal-estimi kif provdut fl-artikolu
22."

Sostituzzjoni
tal-artikolu 31
tal-Att
prinċipali.

26. L-artikolu 31 tal-Att prinċipali għandu jiġi sostitwit b'dan li
ġej:

"Kwalifiki għall-
Warrant."

29. (1) Hadd ma jista' jeżerċita l-professjoni ta'
Konservatur-Restawratur sakemm ma jkunx detentur
ta' *warrant* taht l-artikolu 31.

(2) Persuna ma għandhiex tikkwalifika għall-ġhoti
ta' *warrant* sakemm -

(a) m'hijiex ċittadin ta' Malta, jew ta'
Stat Membru ieħor tal-Unjoni Ewropea, jew ta'
pajjiż fiż-Żona Ekonomika Ewropea, jew inkella
mhix permessa li taħdem f'Malta skont xi liġi;

(b) mhix ta' kondotta u reputazzjoni
tajba;

(ċ) m'għandhiex kapaċità legali shiħa; u

(d) ma tissodisfax lill-Bord li -

(i) għandha l-kwalifiki akkademiċi miksuba wara t-tlestija b'suċċess ta' studji fl-ivell terzjarju, ta' tul, b'kollox, ta' mill-inqas hames snin *full-time*, jew perjodu ekwivalenti ta' hin *part-time*, inkluż kors ta' sentejn *full-time* fil-konservazzjoni-restawr fis-seba' Livell ta' Qafas ta' Kwalifika ta' Malta jew l-ekwivalenti kif offrut minn dik l-università jew istituzzjoni akkademika, kif jista' jiġi rikonoxxut mill-Bord:

Iżda l-kwalifika ta' Baċċellerat fl-Istudji ta' Konservazzjoni u Restawr (Honours) mill-Università ta' Malta bejn is-snin 2003 u 2014 għandha titqies, għall-finijiet ta' din it-Taqsima tal-Att, li tissodisfa r-rekwiżit għal kwalifiki skont dan is-subparagrafu:

Iżda wkoll fil-każ ta' individwi mharrġa fil-konservazzjoni-restawr f'pajjiżi oħra fejn it-taħriġ offrut ma jwassalx għal-ivell ta' kwalifiki akkademiċi msemija f'dan is-subparagrafu, l-individwu kkonċernat għandu jippreżenta din l-informazzjoni, flimkien ma' kull evidenza ta' taħriġ jew apprendistati fil-konservazzjoni-restawr, magħmula mill-individwu, lill-Bord u għandu jkun fid-diskrezzjoni tal-Bord biex jevalwa jekk l-individwu laħaqx livell adegwat ta' taħriġ fil-konservazzjoni-restawr; u

(ii) għal perijodu ta' mhux anqas minn sentejn wara li kisbet il-kwalifiki akkademiċi msemija fis-subparagrafu (i), hija wettqet prattika ta' konservazzjoni-restawr taħt is-supervizzjoni ta' Konservatur-Restawtur awtorizzat, skont il-linji gwida maħruġa mill-Bord, jew ma' xi korp bħal dak rikonoxxut mill-Bord għal dak l-iskop:

Iżda għall-ewwel hames snin wara d-dhul fis-seħh ta' din it-Taqsima tal-Att, il-prattika ta' konservazzjoni-restawr tista' titwettaq taht is-superviżjoni ta' persuna jew persuni li fl-opinjoni tal-Bord ikollhom preparazzjoni akkademika kif imfissra fl-artikolu 29(2)(d)(i) u fil-konservazzjoni-restawr, li preċedement kienu prattikaw fil-konservazzjoni-restawr għal mill-inqas hames snin; u

(iii) giet ivvalutata kif xieraq mill-Bord f'valutazzjoni għal dak l-iskop wara li tkun ippreżentat evidenza ta' taħriġ akkademiku u portafoll tal-ħidma tagħha lill-Bord, kif il-Bord jista' jistabbilixxi fil-proċeduri tiegħu stess:

Iżda meta t-tul tal-kors ta' studju li jwassal għall-kwalifiki akkademici huwa inqas mit-tul stipulat fis-subparagrafu (i), jew meta l-prattika ta' konservazzjoni-restawr hija inqas mir-rekwiżit ta' sentejn kif provdut fis-subparagrafu (ii), fejn l-applikant ikun ċittadin ta' Stat Membru iehor tal-Unjoni Ewropea jew taż-Żona Ekonomika Ewropea, il-Bord jista' jesigħih li jwettaq perijodu ta' adattament jew test tal-kapaċità f'konformità mad-dispożizzjonijiet tal-Att dwar ir-Rikonoxximent Reċiproku ta' Kwalifiki:

Kap. 451.

Iżda wkoll meta l-kwalifiki akkademici msemija fis-subparagrafu (i) jinkisbu wara korsijiet akkademici *full-time* fil-konservazzjoni-restawr għal perijodu b'kollox ta' seba' snin, sas-seba' livell Ewropew ta' Kwalifiki jew oghla u li fihom dak il-livell ta' taħriġ prattiku kif jista' jiġi approvat mill-Bord, il-kondizzjoni għal taħriġ sorveljat tista' titqies li tkun giet sodisfatta."

Sostituzzjoni tal-artikolu 32 tal-Att prinċipali.

27. L-artikolu 32 tal-Att prinċipali għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

"Ċirkostanzi speċjali.

30. Minkejja d-dispożizzjonijiet tal-artikolu 29, persuna tista' tingħata *warrant* jekk:

(a) għandha r-rekwiżiti elenkati fl-artikolu 29(2)(a), (b) u (ċ); u

(b) qabel id-dhul fis-seħħ ta' dawn l-emendi, ipprattikat bħala Konservatur-Restawratur f'Malta jew fi Stat Membru ieħor tal-Unjoni Ewropea jew taż-Żona Ekonomika Ewropea għal perjodu ta' mhux inqas minn għoxrin sena; u

(ċ) tissodisfa lill-Bord li hija tal-kompetenza u l-kapaċità akkademika rikjesta, abbażi ta' eżami tal-portafoll, flimkien ma' intervista u preżentazzjoni ta' kwalunkwe kwalifiki akkademici jew professjonali."

28. L-artikolu 33 tal-Att prinċipali għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

Sostituzzjoni tal-artikolu 33 tal-Att prinċipali.

"Għoti ta' *warrant* biex tiġi pprattikata l-professjoni ta' Konservatur-Restawratur.

31. (1) Il-*warrant* biex tiġi prattikata l-professjoni ta' Konservatur-Restawratur għandha tingħata mill-Ministru fuq ir-rakkomandazzjoni tal-Bord u għandha tiġi ffirmata mill-Ministru u l-President tal-Bord, lil kull persuna li tissodisfa l-htigiet tal-artikoli 29 u 30. Id-deċiżjoni għandha tingħata fi żmien sitt xhur:

Iżda l-Bord, jista', għal raġunijiet ġustifikati, jestendi l-perjodu ta' sitt xhur b'avviż bil-miktub u jinforma lill-applikant b'din l-estensjoni.

(2) Detentur ta' *warrant* jista' juża d-denominazzjoni Konservatur-Resturatur ma' ismu.

(3) Persuna li jkollha *warrant* maħruġa skont dan l-artikolu għandha, barra minn hekk, ikollha ċertifikat wieħed jew aktar maħruġ mill-Bord (hawnhekk iżjed 'il quddiem f'dan l-Att imsejjaħ "ċertifikat prattikanti") sabiex tipprattika f'oqsma msemmija ta' Konsewazzjoni-Restawr kif jista' jiġi preskritt mill-Ministru, u m'għandhiex tipprattika f'tali oqsma sakemm ma jkollhiex iċ-ċertifikat prattikanti relattiv.

(4) Kull detentur ta' *warrant* għandu jwettaq minimum ta' għoxrin (20) siegħa ta' żvilupp professjonali kontinwu kull sena:

Iżda jekk detentur ta' *warrant* ma jwettaqx in-numru ta' siegħat stabbilit, il-Bord għandu jissospendi l-*warrant* sakemm il-persuna turi għas-sodisfazzjon tal-Bord li r-rekwiżit ta' żvilupp professjonali kontinwu ġie sodisfatt."

A 950

Sostituzzjoni
tal-artikolu 33A
tal-Att
prinċipali.

29. L-artikolu 33A tal-Att prinċipali għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

"Persuni oħra li
jaħdmu
ma' Konservaturi-
Restawraturi.

32. (1) Il-Bord għandu jirrikonoxxi r-reġistri, il-listi u d-direttorji miżmuma minn bordijiet ta' *warrants* oħra li jagħtu l-*warrants* lil persuni li jaħdmu ma' Konservaturi-Restawraturi. Il-persuni elenkati f'dawk ir-reġistri, listi u direttorji għandhom jissejhu "persuni elenkati".

(2) Il-Bord jista' jirreġistra persuna bħala persuna li għandha *Hila* waħda tal-Patrimonju jew aktar:

Izda l-Bord għandu jkun sodisfatt li l-persuna li tapplika biex tkun hekk registrata hija mharrġa jew esperjenzata b'mod xieraq u hija eligibbli biex tikkwalifika u tkun registrata bħala persuna li għandha *Hila* tal-Patrimonju skont id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att.

(3) Persuni reġistrati bħala persuni li għandhom *Hiliet* tal-Patrimonju m'għandhomx iwettqu xogħol ta' konservazzjoni-restawr fuq patrimonju kulturali barra mill-qasam tagħhom ta' kompetenza:

Izda persuni reġistrati bħala persuni li għandhom *Hiliet* ta' Patrimonju għandhom biss jipprattikaw taht is-supervizjoni ta' Konservatur-Restawratur b'*warrant*, meta jkunu qed jaħdmu fuq patrimonju kulturali.

(4) Id-dispożizzjonijiet ta' dan l-artikolu m'għandhomx jaffettwaw il-kuntratti, il-proġetti u x-xogħlijiet li jkunu bdew qabel id-dhul fis-seħh ta' dawn l-emendi imma għandhom japplikaw għal kuntratti jew xogħlijiet u proġetti kollha li jibdew wara d-dhul fis-seħh ta' dawn l-emendi."

Żieda ta'
artikoli godda
mal-Att
prinċipali.

30. Minnufih wara l-artikolu 32 tal-Att prinċipali kif sostitwit, għandhom jiżdiedu l-artikoli godda li ġejjin:

"*Warrant*
temporanju.
Kap. 451.

33. (1) Mingħajr *ħsara* għall-Att dwar ir-Rikonoxximent Reċiproku ta' Kwalifiki u minkejja d-dispożizzjonijiet tal-artikoli 29 u 30, kwalunkwe persuna stabbilita fi Stat Membru ieħor tista' tipprattika l-professjoni ta' Konservatur-Restawratur f'Malta fuq bażi temporanja u okkażjonali, jekk dik il-persuna:

(a) tkun legalment stabbilita fi Stat Membru ieħor bi skop li tipprattika l-professjoni ta' Konservatur-Restawratur f'dak l-Istat Membru; u

(b) tkun eżerċitat il-professjoni ta' Konservatur-Restawratur għal mill-inqas sena matul l-għaxar snin immedjatament preċedenti l-provvista ta' servizzi fejn il-professjoni ta' Konservatur-Restawratur mhix regolata f'dak l-Istat Membru.

(2) Il-persuni msemmija fis-subartikolu (1) għandhom jinfurmaw lill-Bord permezz ta' dikjarazzjoni bil-miktub li għandha ssir bil-quddiem, liema dikjarazzjoni għandha tinkludi dan li ġej:

(a) dettalji ta' kopertura ta' assigurazzjoni jew mezzji oħra ta' protezzjoni personali jew kollettiva relattiva għar-responsabbiltà professjonali. Din id-dikjarazzjoni għandha ssir darba fis-sena jekk il-fornitur tas-servizz ikollu l-intenzjoni li jipprovdi servizzi temporanji jew okkażjonali matul is-sena;

(b) prova tan-nazzjonalità tal-fornitur tas-servizz;

(ċ) attestazzjoni li tiċċertifika li l-Konservatur-Restawratur huwa stabbilit legalment fi Stat Membru għall-iskop tat-twettiq tal-attivitajiet ikkonċernati u li mhuwiex ipprojbitt milli jipprattika l-professjoni ta' Konservatur-Restawratur ukoll temporanjament, meta jikkonsenja l-attezzazzjonijiet;

(d) evidenza ta' kwalifiki professjonali; u

(e) fejn applikabbli, kull mezz ta' prova li l-Konservatur-Restawratur ipprattika l-professjoni ta' Konservatur-Restawratur għal mill-inqas sena matul l-għaxar snin immedjatament preċedenti għall-provvista tas-servizzi.

Kap. 451.

(3) Mingħajr ħsara għall-Att dwar ir-Rikonoxximent Reċiproku ta' Kwalifiki u minkejja d-dispożizzjonijiet tal-artikolu 29, il-persuna li tapplika għal *warrant* temporanja tkun meħtieġa li tissottometti dikjarazzjoni skont is-subartikolu (2) u l-Bord għandu jiddetermina jekk dik il-persuna għandhiex tingħata aċċess għall-professjoni ta' Konservatur-Restawratur jew sabiex teżerċita dik l-attività fit-territorju kollu ta' Malta.

(4) Il-Bord għandu jiddetermina n-natura temporanja u n-natura okkażjonali tal-prattika tas-servizzi ta' konservazzjoni-restawr għal kull każ:

Iżda fil-każijiet kollha, il-Bord għandu jistabbilixxi t-tul tal-provvista temporanja tas-servizz.

(5) Persuna li tipprattika bħala Konservatur-Restawratur taħt dan l-artikolu għandha titqies bħala detentur ta' *warrant* temporanja u d-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att u ta' kull liġi oħra applikabbli għandhom japplikaw għaliha bl-istess mod u firxa bħal kwalunkwe detentur ta' *warrant* ieħor.

Ċittadini ta' pajjiżi terzi.

34. (1) Ċittadini ta' pajjiżi terzi legalment stabbiliti Malta li jixtiequ jipprattikaw bħala Konservaturi-Restawraturi jew li jipprattikaw Hila tal-Patrimonju għandhom japplikaw lill-Bord u għandhom jiġu evalwati kif jixraq mill-Bord.

(2) Il-Bord għandu juża l-kriterji stabbiliti fl-artikolu 29 biex jevalwa l-individwi li japplikaw taħt dan l-artikolu, li għandhom jinkludu l-għotja lill-individwu tal-opportunità li juri, b'mod partikolari permezz ta' test ta' kapaċità, li għandu l-għarfien u l-kompetenza meħtieġa.

(3) Persuna li tapplika taħt dan l-artikolu tista' tingħata *warrant* temporanja jew permanenti bħala Konservatur-Restawratur jew registrazzjoni bħala persuna li għandha Hila tal-Patrimonju, skont il-każ, u kif il-Bord jidhirlu xieraq wara li jkun evalwa l-applikazzjoni."

Sostituzzjoni tal-artikolu 34 tal-Att prinċipali.

31. L-artikolu 34 tal-Att prinċipali għandu jiġi sostitwit b'dan li

gej:

"Bord tal-*Warrant*
tar-Restawraturi.

35. (1) Għandu jkun hemm Bord, li jkun magħruf bħala l-Bord tal-*Warrant* tar-Restawraturi li għandu jkun magħmul minn:

(a) persuna waħda li għandha tinġar minn fost persuni li huma jew li kienu kkwalifikati biex jinġartru mħallfin f'Malta;

(b) tliet membri maħtura minn fost persuni li fil-fehma tal-Ministru għandhom l-għarfien u l-esperjenza meħtieġa u li wieħed minnhom għandu jkun minn fost l-istaff akkademiku residenti tal-Università ta' Malta u ieħor għandu jkun minn fost l-istaff akkademiku tal-Kulleġġ Malti għall-Arti, Xjenza u Teknoloġija;

(ċ) is-Sovrintendent jew ir-rappreżentant tiegħu *ex officio*; u

(d) żewġ Konservaturi-Restawraturi li m'humiex detenturi ta' *warrants* temporanji:

Iżda għall-ewwel sena mid-dhul fis-seħħ ta' dawn l-emendi, il-Bord għandu jkun magħmul minn persuni indikati fil-paragrafi (a), (b) u (ċ), filwaqt li l-paragrafu (d) għandu jidhul fis-seħħ fi żmien sena mid-dhul fis-seħħ ta' din id-dispożizzjoni, minn liema data l-Bord għandu jkun magħmul mill-persuni indikati fil-paragrafi (a) sa (d):

Iżda wkoll il-Ministru għandu jahtar persuna waħda minn dawk elenkati fil-paragrafi (a) u (b) bħala *Chairperson* tal-Bord.

(2) Iċ-*Chairperson* u l-membri tal-Bord għandhom jinġartru mill-Ministru u għandhom jibqgħu fil-kariga għal dak it-terminu, li ma jeċċedix tliet snin, u taht dawk il-kondizzjonijiet li jistgħu jiġu stabbiliti fl-ittra tal-ħatra:

Iżda meta jiskadi t-terminu li għalih persuna tkun maħtura taht dan is-subartikolu, iċ-*Chairperson* u l-membri jistgħu jerġgħu jinġartru għal terminu ieħor.

(3) Bla ħsara għal dak stabbilit aktar 'il fuq, il-Bord jista' jagħmel ir-regoli tiegħu u għandu jirregola l-proċeduri tiegħu.

(4) Fit-twettiq tal-funzjonijiet tiegħu, il-Bord għandu juża l-fondi li jistgħu jiġu allokat lill-Bord minn żmien għal żmien mill-Ministru tal-Finanzi.

(5) Meta jitbattal xi post fuq il-Bord, il-Ministru għandu, hekk kif ikun prattikabbli, jahtar persuna oħra biex timla l-post battal. Jekk il-post battal ikun jikkonċerna l-kariga tal-President, il-Ministru jista' jahtar lil xi membru ieħor tal-Bord minn dawk elenkati fil-paragrafi (a) u (b) aktar 'il fuq biex timtela l-pożizzjoni ta' President.

(6) In-numru ta' membri meħtieġ biex jiġi ffurmat kworum għandu jkun ta' tlieta, iżda, kemm-il darba jkun hemm kworum, il-Bord jista' jaġixxi minkejja kwalunkwe post battal fost il-membri tiegħu.

(7) Il-Ministru jista' wkoll jiddelega uffiċjal pubbliku biex jaġixxi bħala segretarju tal-Bord, u dak is-segretarju m'għandux ikollu vot."

Żieda ta' artikoli godda mal-Att prinċipali.

32. Minnufih wara l-artikolu 35 tal-Att prinċipali kif sostitwit għandhom jiżdiedu l-artikoli godda li ġejjin:

"Ilmenti fuq kwistjonijiet etiċi.

36. (1) Ilmenti bil-miktub u ffirmati kontra detenturi ta' *warrant*, detenturi ta' ċertifikati prattikanti u persuni li għandhom Hila tal-Patrimonju dwar ksur tal-kodiċi ta' etika, għandhom jiġu sottomessi lill-Bord.

(2) Fl-eżerċizzju tal-funzjonijiet tiegħu taħt dan l-artikolu, il-Bord għandu jirregola l-proċedura tiegħu stess.

(3) Il-Bord għandu jinvestiga l-ilment *in camera* u l-proċedimenti għandhom jitqiesu bħala kunfidenzjali.

(4) Jekk il-Bord jikkonkludi li d-detentur tal-*warrant*, id-detentur ta' ċertifikat prattikanti jew il-persuna registrata li għandha Hila tal-Patrimonju, kisret il-kodiċi ta' etika, il-Bord jista' joħroġ twissija lid-detentur tal-*warrant*, detentur ta' ċertifikat prattikanti jew lill-persuna li għandha Hila tal-Patrimonju jew jirrakkomanda lill-Ministru s-sospensjoni, il-kancellazzjoni jew ir-revoka tal-*warrant*, ċertifikat prattikanti jew registrazzjoni skont il-każ:

Iżda d-deċiżjoni tal-Bord għandha tiġi notifikata biss lid-detentur tal-*warrant*, detentur taċ-ċertifikat prattikanti jew lil persuna reġistrata li jkollha Hila tal-Patrimonju.

(5) Appelli kontra deċiżjoni tal-Bord skont dan l-artikolu għandhom jitressqu quddiem il-Bord tal-Appelli għall-Konservazzjoni-Restawr stabbilit skont l-artikolu 37, fi żmien għoxrin ġurnata min-notifika tad-deċiżjoni tal-Bord.

(6) Meta *warrant*, ċertifikat prattikanti jew reġistrazzjoni jkunu ġew sospiżi għal aktar minn sena, is-sospensjoni tista' titneħħa mill-Bord f'kull waqt wara l-iskadenza ta' sena jekk jintwera għas-sodisfazzjon tal-Bord li kien hemm bidla fiċ-ċirkostanzi li tiġġustifika tali tneħħija.

Twaqqif ta' Bord tal-Appelli għall-Konservazzjoni-Restawr.

37. (1) Il-Bord tal-Appelli għall-Konservazzjoni-Restawr għandu jikkonsisti fi president u tliet membri oħra li għandhom jinhatru mill-Ministru minn fost persuni ta' integrità, kompetenza u esperjenza magħrufa:

Iżda mill-inqas wieħed mill-membri tal-Bord għandu jkun persuna li tkun ipprattikat bħala avukat f'Malta għal perjodu jew perjodi li jammontaw, b'kollox, għal mhux inqas minn tnax-il sena.

(2) Il-membri tal-Bord tal-Appelli għall-Konservazzjoni-Restawr għandhom jibqgħu fil-kariga għal perjodu ta' tliet snin, u għandhom ikunu eliġibbli għall-hatra mill-ġdid.

(3) Il-Ministru jista' wkoll jahtar president sostitut u sostituti tal-Bord tal-Appelli għall-Konservazzjoni-Restawr biex jippresjedu fuq l-imsemmi Bord kull meta l-president jew il-membri jew xi wieħed minnhom ma jkunx jista' temporanjament jew għal xi raġuni valida jattendi u jipparteċipa fis-seduti tal-imsemmi Bord:

Iżda, safejn ikun prattikabbli, l-istess president u l-istess membri għandhom jisimgħu u jikkonkludu l-istess każ.

(4) Membru tal-Bord tal-Appelli għall-Konservazzjoni-Restawr jista' biss jitneħħa mill-kariga mill-Ministru minhabba negligenza serja, inkompetenza, jew atti, ommissjonijiet jew kondotta mhux xierqa lil membru tal-Bord ta' Appelli.

(5) Il-Bord tal-Appelli għall-Konservazzjoni-Restawr għandu jkollu s-setgħa li jisma' u jiddetermina appelli kemm fuq fatti kif ukoll fuq punti ta' dritt kontra deċiżjoni jew rakkomandazzjoni tal-Bord magħmula skont l-artikolu 36.

(6) Is-seduti tal-Bord tal-Appelli għall-Konservazzjoni-Restawr għandhom jinżammu *in camera*.

Kap. 12.

(7) Fl-eżerċizzju tal-funzjoni tiegħu l-Bord tal-Appelli għall-Konservazzjoni-Restawr għandu jkollu s-setgħat kollha assenjati lill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili bil-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili.

(8) Tliet membri tal-Bord tal-Appelli għall-Konservazzjoni-Restawr għandhom jikkostitwixxu kworum fil-laqgħat tiegħu.

(9) Id-deċiżjonijiet tal-Bord tal-Appelli għall-Konservazzjoni-Restawr għandhom ikunu finali.

Appelli minn deċiżjonijiet tal-Bord.

Kap. 12.

38. (1) Deċiżjoni tal-Bord taht l-artikoli 31, 32, 33, 34 u 40(1) għandha tkun soġġetta għal appell quddiem il-Qorti tal-Appell kostitwit skont l-artikolu 41 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili.

(2) L-appell għandu jiġi ppreżentat fi żmien għoxrin gurnata min-notifika tad-deċiżjoni tal-Bord lill-applikant jew detentur ta' *warrant*, detentur ta' ċertifikat Prattikanti jew persuna registrata li għandha Hila tal-Patrimonju.

(3) Il-Ministru responsabbli għall-gustizzja jista' jagħmel regolamenti li jippreskrivu d-drittijiet li għandhom jithallsu fir-reġistru tal-qrati b'konnessjoni ma' appelli taht dan l-artikolu:

Iżda sakemm id-drittijiet jiġu preskritti mill-Ministru responsabbli għall-gustizzja, id-drittijiet pagabbli lil dik il-Qorti għandhom ikunu d-drittijiet applikabbli għall-Qorti tal-Maġistrati (Malta).".

33. L-artikolu 35 preżenti tal-Att prinċipali għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

Sostituzzjoni tal-artikolu 35 preżenti tal-Att prinċipali.

"Funzjonijiet tal-Bord.

39. (1) Il-funzjonijiet tal-Bord huma li -

(a) jikkunsidra applikazzjonijiet għall-ħruġ ta' *warrant* taht din it-Taqsima, u jagħmel ir-rakkomandazzjonijiet fir-rigward lill-Ministru;

(b) jorganizza, jirregola u jiddetermina talbiet magħmula taht ċirkostanzi speċjali skont l-artikolu 30 u taht ċirkostanzi oħra skont l-artikoli 33 u 34;

(ċ) iżomm lista ta' universitajiet u ta' istituzzjonijiet akkademiċi u programmi ta' lawrja għall-finijiet tal-artikolu 29;

(d) jirrevedi l-kwalifiki akkademiċi u jivvaluta t-taħriġ Prattiku magħmul minn individwu li jkun tħarreġ f'għurisidizzjoni barranija skont id-dispożizzjonijiet tal-artikolu 29(2)(d)(i);

(e) jistabbilixxi s-suġġetti ewlenin minimi fil-qasam tal-konservazzjoni-restawr li tagħhom l-applikant għal *warrant* għandu jkollu l-għarfien;

(f) jorganizza u jirregola t-testijiet xierqa ta' kapaċità u perjodi ta' adattament kif provdut f'dan l-Att;

(g) jikkunsidra u jiddetermina applikazzjonijiet għal ċertifikati godda prattikanti skont l-artikolu 31(3) u għar-reġistrazzjoni ta' persuni li għandhom Hila tal-Patrimonju skont l-artikolu 32;

(h) ifassal kodiċi ta' etika u linji gwida ta' prattika għal detenturi ta' *warrant* u persuni reġistrati bħala persuni li għandhom Hila tal-Patrimonju;

(i) ifassal linji gwida li għandhom jintużaw mill-Bord biex jiddetermina każijiet skont l-artikolu 40;

(j) jiddetermina każijiet ta' kondotta hażina professjonali u proċedimenti dixxiplinarji oħra fir-rigward ta' individwi li huma detenturi ta' *warrants* u ċertifikati Prattikanti, *warrants* temporanji, persuni reġistrati bħala li għandhom Hila tal-Patrimonju, inklużi każijiet li jwasslu għas-sospensjoni jew għall-irtirar ta' *warrant*, jew detenturi ta' ċertifikat jew reġistrazzjoni ta' Hila tal-Patrimonju maħruġa taħt dan l-Att;

(k) ifassal linji gwida li jistabbilixxu l-mod kif il-persuni li għandhom Hiliet tal-Patrimonju għandhom jiġu evalwati u rreġistrati bħala tali;

(l) jivvaluta assoċjazzjonijiet professjonali għar-rikonoxximent skont l-artikolu 42;

(m) jistabbilixxi l-kriterji għall-aċċettazzjoni ta' programmi ta' taħriġ u żvilupp professjonali kontinwu għal detenturi ta' *warrant* u detenturi ta' ċertifikati Prattikanti; u

(n) jagħti parir lill-Ministru dwar kull kwistjoni li għandha x'taqsam mal-professjoni tal-Konservaturi-Restawraturi u ma' Hiliet tal-Patrimonju.

(2) Fl-eżerċizzju tal-funzjonijiet tiegħu l-Bord jista' jikkonsulta ma' daww il-persuni li jidhirlu xierqa u jista' wkoll jaħtar kumitati jew esperti, li ċ-*Chairperson* tagħhom għandu jkun il-President tal-Bord jew id-delegat tiegħu, biex jaqdu d-dmirijiet jew xogħol ieħor kif il-Bord jista' jassenjalhom.

(3) Il-Bord għandu jżomm reġistru tad-detenturi tal-*warrant*, li jindika fir-rigward ta' kull persuna reġistrata fih ix-xogħol li għalih għandhom ċertifikat jew ċertifikati Prattikanti, u għandu, mhux aktar tard minn tliet xhur wara t-tmiem ta' kull sena, jippubblika fil-Gazzetta lista ta' persuni li, fil-31 ta' Diċembru tas-sena msemmija, kienu rreġistrati bħala detenturi ta' *warrant* maħruġa taħt dan l-Att, u liema ċertifikati ta' Prattika għandhom.

(4) Il-Bord għandu jżomm reġistru ta' persuni li għandhom Hila tal-Patrimonju taħt dan l-Att, li jindika fir-rigward ta' kull persuna reġistrata fih ix-xogħol, intervent jew proċedura li għaliha dik il-persuna hija rreġistrata, u għandu, mhux aktar tard minn tliet xhur wara t-tmiem ta' kull sena, jippubblika fil-Gazzetta lista ta' persuni li, fil-31 ta' Diċembru tas-sena msemmija, kienu hekk irreġistrati, u jindika fir-rigward ta' kull persuna x-xogħol, intervent jew proċedura li għalihom hija reġistrata.

(5) Il-Bord għandu jżomm reġistru ta' persuni li jkollhom *warrants* temporanji u rreġistrati biex jipprattikaw Hila tal-Patrimonju u mhux aktar tard minn tliet xhur wara t-tmiem ta' kull sena, jippubblika fil-Gazzetta tal-Gvern lista ta' persuni li, fil-31 ta' Diċembru tal-imsemmija sena, kienu hekk irreġistrati."

34. L-artikolu 36 preżenti tal-Att prinċipali għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

Sostituzzjoni tal-artikolu 36 tal-Att prinċipali.

"Sospensjoni jew revoka ta' *warrants* u ċertifikati prattikanti u reġistrazzjonijiet ta' Hiliet ta' Patrimonju.

40. (1) Il-Ministru jista', fuq parir tal-Bord, b'ordni bil-miktub, jissospendi, jirrevoka jew jikkancella *warrant*, ċertifikat prattikanti jew reġistrazzjoni, kif applikabbli, jekk il-persuna:

(a) wara inkjesta mill-Bord, instabet haġja, ta' xi wieħed mill-atti jew ommissjonijiet li ġejjin:

(i) dizonestà, imġiba hażina serja jew negligenza serja fl-eżerċizzju tal-professjoni tagħha;

(ii) aġixxiet bi ksur ta' xi dispożizzjoni ta' dan l-Att, regolament jew direttiva maħruġa skont dan l-Att;

(iii) naqset milli tkun konformi ma' xi regolamenti jew direttivi fir-rigward ta' standards professjonali, prattiċi jew integrità;

(iv) kondotta li tmur kontra l-kodiċi ta' etika u linji gwida għall-prattika skont dan l-Att;

(v) naqset milli tkun konformi ma' xi kundizzjoni relatata mal-*warrant*, jew ċertifikat prattikanti, jew reġistrazzjoni maħruġa taħt dan l-Att;

(vi) imġiba hażina li tiskredita lill-professjoni;

(vii) kisbet il-*warrant* jew ċertifikat prattikanti jew reġistrazzjoni b'mod qarrieqi jew frawdolenti;

(viii) l-eżistenza ta' ċirkostanzi materjali li, jekk il-*warrant* jew ċertifikat prattikanti ma kinux inħarġu, kienu jiskwalifikaw lil dik il-persuna milli tikseb il-*warrant* jew ċertifikat prattikanti; jew

(b) instabet hatja minn qorti tal-gustizzja:

(i) ta' reat taħt id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att jew ta' xi regolament magħmul tahtu; jew

(ii) ta' reat li jaffettwa l-fiduċja pubblika jew ta' serq jew ta' frodi jew li xjentement irċeviet proprjetà miksuba b'serq jew frodi jew, skont il-każ, ta' reat punibbli b'terminu ta' prigunerija li jeċċedi sena.

(2) Bla ħsara għad-dispożizzjonijiet tas-subartikolu (1):

(a) *warrant* tista' tiġi ċeduta lill-Ministru mid-detentur tal-*warrant*;

(b) ċertifikat prattikanti jista' jiġi ċedut lill-Ministru mid-detentur taċ-ċertifikat prattikanti;

(ċ) reġistrazzjoni bħala persuna li għandha Ħila tal-Patrimonju tista' tiġi ċeduta lill-Ministru mill-persuna hekk reġistrata."

b'dan li ġej:

"Effetti ta' revoka, kancellazzjoni jew sospensjoni ta' warrant, ċertifikat prattikanti jew registrazzjoni ta' Hiliet tal-Patrimonju.

41. (1) Meta *warrant* u, jew ċertifikat prattikanti jew registrazzjoni taht dan l-Att jiġu revokati jew kancellati, il-persuna kkonċernata għandha tieqaf tkun detentur ta' dik il-*warrant* u, jew kull ċertifikat prattikanti, jew registrazzjoni.

(2) Jekk il-*warrant* u, jew iċ-ċertifikat prattikanti jew ir-registrazzjoni jiġu sospizi, id-detentur jew il-persuna rreġistrata għandhom jieqfu milli jeżerċitaw il-professjoni u, jew jipprovdu l-ħila matul il-perjodu ta' sospensjoni."

36. L-artikolu 38 preżenti tal-Att prinċipali għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

Sostituzzjoni tal-artikolu 38 tal-Att prinċipali.

"Rikonoxximent ta' korpi approvati.

42. (1) Il-Ministru jista', fuq ir-rakkomandazzjoni tal-Bord, jirrikonoxxi kull assoċjazzjoni professjonali lokali ta' Konservaturi-Restawraturi bħala korp approvat għall-finijiet ta' dan l-Att jekk il-Bord ikun sodisfatt, fost affarijiet oħra, kif jista' jiġi preskritt, li l-kwalifiki edukattivi u professjonali mitluba minn dik l-assoċjazzjoni għal shubija huma konformi ma' daww stabbiliti taht dan l-Att u li tali shubija hija miftuha għall-persuni kollha li għandhom daww il-kwalifiki.

(2) Dak ir-rikonoxximent għandu jkun soġġett għal daww il-kondizzjonijiet li l-Ministru jista', fuq ir-rakkomandazzjoni tal-Bord, fl-għoti tar-rikonoxximent, jimponi jew kif jista' minn żmien għal żmien jippreskrivi; u jekk f'xi waqt xi waħda mill-kondizzjonijiet imsemmija qabel, jew xi waħda mid-dispożizzjonijiet kif misjuba jew preskritta, ma tiġix osservata jew imwettqa, jew ikun hemm bidla materjali fiċ-ċirkostanzi li fihom ingħata r-rikonoxximent, il-Ministru jista', fuq ir-rakkomandazzjoni tal-Bord, jissospendi jew jirtira r-rikonoxximent.

(3) Il-korp approvat għandu jżomm reġistru tal-membri tiegħu u għandu jdaħħal fih l-ismijiet tal-persuni kollha li jikkwalifikaw għal tali shubija. L-imsemmi reġistru għandu jinżamm b'dak il-mod li jista' jiġi preskritt."

37. L-artikolu 39 preżenti tal-Att prinċipali għandu jiġi enumerat mill-ġdid bħala l-artikolu 43 u l-kliem "fl-artikolu 34" fis-subartikolu

Emenda tal-artikolu 39 tal-Att prinċipali.

(1) tiegħu għandhom jiġu sostitwiti bil-kliem "fl-artikolu 35".

Żieda ta' Taqsimiet godda u artikoli godda mal-Att prinċipali.

38. Minnufih wara l-artikolu 43 tal-Att prinċipali, kif enumerat mill-ġdid, għandhom jiżdiedu t-Taqsimiet u l-artikoli godda li ġejjin:

"TAQSIMA VII

Patrimonju Kulturali ta' Taht l-Ilma

Dikjarazzjoni ta' Patrimonju Kulturali ta' Taht l-Ilma.

44. (1) Is-Sovrintendent jista', b'avviż fil-Gazzetta, jiddikjara fdalijiet li jinsabu f'qiegħ il-baħar tal-ilmijiet territorjali ta' Malta u li għandhom mill-inqas ħamsin sena bħala Patrimonju Kulturali ta' taht l-Ilma.

(2) Kull meta s-Sovrintendent ikun tal-fehma li l-fdalijiet li jinsabu fl-ilmijiet territorjali huma ta' sinifikat kulturali u storiku, is-Sovrintendent jista', b'avviż fil-Gazzetta, jiddikjara dawk il-fdalijiet bħala nawfragju storiku u, jew sit arkeologiku taht l-ilma.

(3) Meta s-Sovrintendent ikun tal-fehma li oġġett partikolari assoċjat ma' bastiment li jinsab fl-ilmijiet territorjali huwa ta' importanza storika, is-Sovrintendent jista', b'avviż ippubblikat fil-Gazzetta, jiddikjara li l-oġġett huwa oġġett storiku.

(4) Is-Sovrintendent jista' jagħmel dikjarazzjoni taht is-subartikoli (2) u (3) dwar kull parti mill-fdalijiet ta' bastiment, ajruplan jew sit arkeologiku taht wiċċ l-ilma, jew li jkun relatat ma' kwalunkwe oġġett li jinsab fl-ibhra territorjali jew li tneħħa mill-ibhra territorjali.

(5) Meta tkun saret dikjarazzjoni skont dan l-artikolu dwar il-fdalijiet ta' bastiment, ajruplan jew xi sit arkeologiku taht l-ilma jew oġġett li jinsab fl-ilmijiet territorjali u wara li tkun inħarġet dik id-dikjarazzjoni titneħħa xi parti minn dawk il-fdalijiet jew minn dak l-oġġett mill-ibhra territorjali, id-dikjarazzjoni għandha tkompli tapplika, soġġetta għal kwalunkwe emenda jew revoka tad-dikjarazzjoni, fir-rigward ta' dik il-parti ta' dawk il-fdalijiet jew b'rabta ma' dak l-oġġett minkejja t-tneħħija tiegħu minn dawk l-ilmijiet.

Żoni protetti.

45. Għall-fini ta' dan l-Att, is-Sovrintendent jista', b'avviż ippubblikat fil-Gazzetta, jiddikjara zona tal-baħar jew parzjalment tal-baħar u parzjalment tal-art bħala zona protetta fejn jinsab il-Patrimonju Kulturali ta' Taht l-Ilma.

Kustodja ta' Patrimonju Kulturali ta' Taht l-Ilma.

46. (1) Is-Sovrintendent jista', fir-rigward ta' persuna li jkollha pussess, kustodja jew kontroll ta' oġġett li jkun jew jiffirma parti minn nawfragġu storiku, sit arkeoloġiku taht wiċċ l-ilma jew li jkun oġġett storiku, għall-finijiet:

- (a) tal-preservazzjoni tal-oġġett;
- (b) tat-tqegħid tal-oġġett f'kollezzjoni ta' oġġetti li kienet jew għadha trid tiġi stabbilita; jew
- (ċ) tal-wirja tiegħu, jew tal-provvista ta' aċċess għall-oġġett, kemm jekk l-oġġett jiffirma parti minn kollezzjoni ta' oġġetti u anke jekk le,

b'avviż bil-miktub jesigi li l-persuna tiehu dik l-azzjoni fir-rigward tal-oġġett kif speċifikat fl-avviż.

(2) L-azzjoni li persuna tista' tkun rikjesta li tiehu fir-rigward ta' oġġett skont is-subartikolu (1) tinkludi iżda mhix limitata għal:

- (a) li żżomm l-oġġett b'mod partikolari jew f'post partikolari;
- (b) li tneħhi l-oġġett minn post partikolari f'hin partikolari;
- (ċ) li tagħmel xi att partikolari fir-rigward tal-oġġett sa żmien partikolari, li jkun att maħsub biex jgħin fil-preservazzjoni tal-oġġett; u
- (d) tikkunsinna l-oġġett fil-kustodja ta' persuna partikolari sa żmien partikolari.

Permessi għall-esplorazzjoni jew l-irkupru ta' nawfragġi u relikwi.

47. (1) Is-Sovrintendent jista', fid-diskrezzjoni tiegħu jew tagħha, fuq applikazzjoni minn persuna, jagħti permess lil dik il-persuna li jawtorizza lil dik il-persuna u lil kwalunkwe persuna oħra msemija jew deskritta fil-permess li tagħmel att jew haġa speċifikata fil-permess, li l-għemil tagħhom mingħajr il-permess ikun ipprojbit b'dan l-Att.

(2) Is-Sovrintendent jista' jimponi kondizzjonijiet fir-rigward ta' dak il-permess u jista' fi kwalunkwe waqt jirrevoka jew ivarja xi kundizzjoni hekk imposta.

Dmir ta' rappurtagġ tal-iskoperta ta' nawfragġi u relikwi.

48. Kull persuna li ssib fl-ibħra territorjali ta' Malta kwalunkwe forma ta' Patrimonju Kulturali taħt l-Ilma, għandha sa mhux aktar tard minn erbgħa u għoxrin siegħa minn dik l-iskoperta tibgħat lis-Sovrintendent avviz li jkun fih deskrizzjoni tal-fdalijiet jew tal-oġġett u deskrizzjoni tal-post fejn jinsabu l-fdalijiet jew l-oġġett.

TAQSIMA VIII

Protezzjoni tal-Patrimonju Kulturali

Protezzjoni tal-Patrimonju Kulturali

49. L-ebda persuna ma għandha tagħmel xi intervent jew tibdil, ħsara, demolizzjoni jew twettaq konservazzjoni jew restawr ta' proprjetà kulturali kif imfisser f'dan l-Att, jew klassijiet tal-istess, ħlief bil-permess bil-miktub tas-Sovrintendent u kif soġġett għal dawk il-kondizzjonijiet li jistgħu jkunu imposti, u kif jista' jiġi definit f'regolamenti maħruġa taħt dan l-Att.

Proprjetà kulturali mobbli mogħtija fuq self jew b'allokazzjoni.

50. (1) Is-Sovrintendent jista', bl-awtorità bil-miktub tal-Ministru, jidhol fi ftehim ma' aġenziji tal-gvern u korpi stabbiliti bil-liġi, organizzazzjonijiet mhux governattivi kulturali, kunsilli lokali u istituzzjonijiet akkademiċi, għas-self jew allokazzjoni ta' proprjetà kulturali mobbli skont id-dispożizzjonijiet u r-regolamenti preskritti taħt dan l-Att, u skont dawk il-kondizzjonijiet li jistgħu jkunu inklużi fil-ftehim:

Iżda l-ftehim ta' self jew allokazzjoni, skont il-każ, għandu jsir għall-kustodja, amministrazzjoni, kura u wiri tal-proprjetà kulturali mobbli:

Iżda wkoll qabel ma jawtorizza lis-Sovrintendent biex jidhol f'xi ftehim ta' self jew ta' allokazzjoni, il-Ministru għandu jikkonsulta lill-Kumitat dwar il-kondizzjonijiet li għandhom jiġu inklużi fil-ftehim ta' self jew ta' allokazzjoni.

(2) Il-ftehim ta' self jew allokazzjoni għandu jinkludi termini u kondizzjonijiet, liema termini u kondizzjonijiet għandhom jiġu stabbiliti mis-Sovrintendent skont il-każ.

(3) Il-proprjetà kulturali soġġetta għall-ftehim ta' self jew allokazzjoni għandha tibqa' proprjetà tal-Gvern.

(4) Is-Sovrintendent wara li jikkonsulta mal-Kumitat jista' jirrakkomanda lill-Ministru li jirrevoka l-ftehim ta' self jew ta' allokazzzjoni, jekk xi termini u kondizzjonijiet stipulati fih jew xi dispożizzjoni ta' dan l-Att, jew ta' xi regolamenti magħmulin tahtu, ma jiġux osservati.

Affidament tas-sit.

51. Is-Sovrintendent jista', bl-awtorità bil-miktub tal-Ministru, bi ftehim mal-Ministru responsabbli għall-proprjetà tal-gvern, jidhol b'att pubbliku, fi ftehim ma' entitajiet pubbliċi għall-kustodja, amministrazzjoni, kura u aċċessibilità ta' proprjetà immobbli skont id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att, u skont dawk il-kondizzjonijiet li jistgħu jkunu jinsabu fl-imsemmi ftehim.

Gestjoni ta' kollezzjonijiet pubbliċi.

52. (1) L-ebda parti minn kollezzjoni pubblika m'għandha tieqaf tkun proprjetà pubblika:

Iżda oġġetti li huma proprjetà pubblika mogħtija b'self jew allokazzzjoni għandhom ukoll ikunu koperti b'din id-dispożizzjoni.

(2) Dipartiment tal-Gvern, aġenziji tal-gvern u entitajiet tal-gvern li jkollhom oġġetti jew kollezzjonijiet ta' proprjetà kulturali, għandhom jiżguraw is-sigurtà ta' dik il-proprjetà u għandhom jinfurmaw lis-Sovrintendent dwar l-istat ta' tali proprjetà kulturali u l-post tagħha:

Iżda kull moviment ta' dawk l-oġġetti jew kollezzjonijiet għandu jiġi rrapportat lis-Sovrintendent fi żmien tletin jum minn dak il-moviment:

Iżda wkoll il-kollezzjonijiet ta' organizzazzjonijiet mhux governattivi għandhom ikunu soġġetti għall-istess obbligi li japplikaw għall-kollezzjonijiet pubbliċi:

Iżda wkoll fil-każ tax-xoljiment ta' organizzazzjoni mhux governattiva, il-kollezzjonijiet semi-pubbliċi għandhom isiru kollezzjonijiet pubbliċi.

(3) Il-kollezzjonijiet pubbliċi u l-oġġetti kostitwenti tagħhom għandhom jiġu elenkati f'inventarju, liema inventarju għandu jiġi sottomess lis-Sovrintendent biex jiġi inkluż fl-inventarju nazzjonali. Kwalunkwe akkwist ġdid ta' proprjetà kulturali minn entitajiet pubbliċi għandu jiġi rrappurtat lis-Sovrintendent fi żmien tletin jum mill-akkwist għall-inklużjoni fl-inventarju nazzjonali:

Iżda l-inventarju għandu jindika l-post fejn jinżammu l-oġġetti jew il-kollezzjoni.

(4) Il-ġestjoni u l-konservazzjoni ta' kollezzjonijiet semi-pubbliċi ta' proprjetà kulturali għandhom ikunu soġġetti għad-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att.

(5) Kollezzjonijiet semi-pubbliċi bħal dawn m'għandhomx jiġu separati f'każ ta' xoljiment ta' assoċjazzjonijiet jew organizzazzjonijiet mhux governattivi."

Sostituzzjoni
tal-intestatura
'Taqsim VII'.

39. Il-kliem tal-intestatura "TAQSIMA VII", minnufih wara l-artikolu 52 kif miżjud, għandhom jiġu sostitwiti bil-kliem "TAQSIMA IX".

Sostituzzjoni
tal-artikolu 40
tal-Att
prinċipali.

40. L-artikolu 40 preżenti tal-Att prinċipali għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

"Inventarju
Nazzjonali.

53. (1) Meta jiġi stabbilit l-inventarju nazzjonali tal-proprjetà kulturali, is-Sovrintendenza għandha tikkunsidra proprjetà kulturali u patrimonju kulturali ta' taht l-ilma li jappartjenu:

(a) għall-Istat jew l-istituzzjonijiet Statali;

(b) għall-Knisja Kattolika u denominazzjonijiet reliġjużi oħra;

(ċ) għal fondazzjonijiet stabbiliti skont il-liġi;

(d) għal persuni fiżiċi u ġuridiċi meta l-proprjetà kulturali mobbli tkun saret aċċessibbli għall-pubbliku u meta daww il-persuni jkunu taw il-kunsens tagħhom għal dak l-iskop; u

(e) għal kull proprjetà kulturali oħra u patrimonju kulturali ta' taħt l-ilma kif imfisser f'dan l-Att.

(2) Is-Sovrintendent jista' jitlob li jiġu żviluppati u aġġornati inventarji minn persuni oħra, u kopja ta' daww l-inventarji għandha tiġi depożitata mas-Sovrintendent.

(3) Il-proprjetà kulturali u l-patrimonju kulturali ta' taħt l-ilma inklużi fl-inventarju nazzjonali għandhom jiġu attribwiti livell ta' protezzjoni biex jiġu salvagwardati b'mod adegwat il-proprjetà kulturali u l-patrimonju kulturali ta' taħt l-ilma:

Iżda l-ommissjoni mill-inventarju nazzjonali ta' xi proprjetà kulturali jew patrimonju kulturali ta' taħt l-ilma ma għandhiex titqies li timplika li dik il-proprjetà kulturali li tħalliet barra m'għandhiex tingħata dik il-protezzjoni.

Kap. 552. (4) Is-Sovrintendent għandu jagħmel użu mil-lista ta' Proprjetà Skedata, kif imfissra fl-Att dwar l-Ippjanar tal-Iżvilupp, għall-finijiet tal-inventarju."

41. L-artikolu 41 preżenti tal-Att prinċipali għandu jiġi enumerat mill-ġdid bħala l-artikolu 54 u għandu jiġi emendat kif ġej:

Emenda tal-artikolu 41 tal-Att prinċipali.

(a) fis-subartikolu (1) tiegħu, minnufih wara l-kliem "Hadd ma jista'" għandha tiżdied il-kelma "jcaqlaq,";

(b) is-subartikoli (2), (3), (4), (5) u (6) għandhom jiġu enumerati mill-ġdid bħala s-subartikoli (3), (4), (5), (6) u (7) rispettivament; u minnufih wara s-subartikolu (1) tiegħu għandu jiżdied is-subartikolu ġdid li ġej:

"(2) Kull moviment, meta jkun permess, għandu jkun soġġett għall-ħlas ta' dritt amministrattiv kif stabbilit fl-Iskeda.";

(c) fis-subartikolu (3) tiegħu kif enumerat mill-ġdid, minnufih wara l-kliem "għall-ħlas" għandhom jiżdiedu l-kliem "ta' miżata" u l-kliem "tad-dazju" għandhom jithassru;

(d) fis-subartikolu (4) tiegħu kif enumerat mill-ġdid, minnufih wara l-kliem "Permess għall-" għandha tiżdied il-kelma "moviment," il-kliem "tad-dazju msemmi" għandhom jiġu sostitwiti bil-kliem "tal-miżata msemmi" u minnufih wara l-kliem "fis-subartikolu (2)" għandhom jiżdiedu l-kliem "u (3)";

(e) is-subartikolu (5) tiegħu kif enumerat mill-ġdid, għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

"(5) Il-valur tal-oġġetti għall-iskop tal-hlas tad-dritt imsemmi fis-subartikolu (3) għandu jiġi stabbilit minn espert wiehed jew aktar li jinhatru bi ftehim bejn il-Ministru u l-esportatur jew, fin-nuqqas ta' ftehim, mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fuq talba tal-esportatur, li għandha ssir b'rikors. L-ispiza tal-valutazzjoni għandha tiġi hallas mill-esportatur.";

(f) is-subartikolu (6) tiegħu kif enumerat mill-ġdid, għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

"(6) Minflok il-hlas tad-dritt skont is-subartikolu (3), l-esportatur jista', bil-kunsens tas-Sovrintendent, jagħti lill-Gvern permezz ta' *datio in solutum*, oġġett wiehed jew aktar ta' valur ekwivalenti għad-dritt dovut.";

(g) fis-subartikolu (7) tiegħu kif enumerat mill-ġdid, fit-test Ingliż, minflok il-kliem "It shall be competent to the Government to" għandhom jidhlu l-kliem "The Government may";

(h) minnufih wara s-subartikolu (7) tiegħu kif enumerat mill-ġdid, għandhom jiżdiedu s-subartikoli ġodda li ġejjin:

"(8) Fil-każ ta' moviment u importazzjoni ta' proprjetà kulturali f'Malta, għall-iskop ta' wirja temporanja jew donazzjoni temporanja, jew bejgħ, is-Sovrintendent jista' joħroġ ċertifikat li jiggarantixxi li l-Gvern jirrinunzja, fir-rigward ta' dawn l-oġġetti, id-dritt ta' preferenza u d-dritt li tiġi projbita l-esportazzjoni mill-ġdid tagħhom, għal perjodu ta' għaxar snin mid-data ta' ċertifikat u garanzija, liema ċertifikat u garanzija jistgħu jiġu mġedda:

Iżda:

(i) it-talba bil-miktub għal tali ċertifikat għandha ssir qabel l-importazzjoni jew il-moviment f'Malta ta' dik il-proprjetà kulturali;

(ii) l-oġġetti għandhom jiġu eżaminati u reġistrati mis-Sovrintendent fil-punt tad-dhul f'Malta; u

(iii) tali oġġetti kulturali għandhom ikunu akkumpanjati b'evidenza ta' provenjenza u titlu fuq

il-proprjetà kulturali u għandhom jiġu deskritti b'mod grafiku u bil-miktub fiċ-ċertifikat u l-garanzija.

(9) Is-Sovrintendent għandu jżomm reġistru ta' tali movimenti u importazzjonijiet, u għandu jinforma lill-Kumitat u lill-Ministru rigward il-ħruġ ta' dawn iċ-ċertifikati u garanziji.

(10) Il-Ministru għandu b'regolamenti jemenda t-tariffi stabbiliti fl-Iskeda ta' dan l-Att."

42. Minnufih wara l-artikolu 54 tal-Att prinċipali kif enumerat mill-ġdid, għandhom jiżdiedu l-artikoli ġodda li ġejjin:

Żieda ta' artikoli ġodda mal-Att prinċipali.

"Dritt ta' preferenza.

55. (1) Fil-każ ta' bejgħ, esportazzjoni, moviment, skambju, għotja enfitewtika jew kiri ta' oġġett ta' proprjetà kulturali, is-Sovrintendent għandu jkollu d-dritt fuq kulhadd, bl-approvazzjoni tal-Ministru b'konsultazzjoni mal-Kumitat, li jakkwista tali proprjetà b'kondizzjonijiet ugwali inkluża l-konsiderazzjoni kif konkluzi bejn il-partijiet:

Iżda d-dritt ta' preferenza għandu jiġi eżerċitat fi kwalunkwe waħda miċ-ċirkostanzi li ġejjin:

(a) meta l-proprjetà kulturali hija ta' valur kulturali għoli; jew

(b) fil-każ ta' theddida fiżika potenzjali għall-proprjetà kulturali; jew

(ċ) fil-każ fejn l-esportazzjoni jew il-moviment jirriżulta fit-tneħħija tiegħu mit-territorju nazzjonali; jew

(d) biex tiġi garantita l-aċċessibilità tal-proprjetà kulturali:

Iżda wkoll fil-każ ta' esportazzjoni jew moviment tal-oġġett ta' proprjetà kulturali, il-Gvern għandu jakkwista l-istess b'titolu ta' bejgħ.

(2) Dan id-dritt ta' preferenza jista' jiġi eżerċitat mhux aktar tard minn xahrejn mid-data li fiha jkun irċieva avviz ta' dak il-bejgħ, esportazzjoni, moviment, skambju, trasferiment jew kiri minn xi waħda mill-partijiet, jew mid-data meta s-Sovrintendent isir jaf dwar il-bejgħ, l-esportazzjoni, il-moviment, l-iskambju, it-trasferiment jew il-kiri msemmija, skont liema tiġi l-ewwel.

(3) Fl-eżerċizzju tad-dritt ta' preferenza, meta l-konservazzjoni tat-trasferiment ma tkunx tista' tiġi stabbilita mod ieħor, il-valur tal-proprjetà kulturali inkwistjoni għandu jiġi stabbilit skont id-dispożizzjonijiet tal-artikolu 59.

Konservazzjoni u
Restawr.

56. (1) Ir-restawr u l-konservazzjoni ta' proprjetà kulturali pubblika għandhom ikunu soġġetti għad-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att u jistgħu jitwettqu biss bl-awtorizzazzjoni minn qabel u bil-kondizzjonijiet stabbiliti mis-Sovrintendent, inkluża s-sottomissjoni ta' rapporti dwar il-kundizzjonijiet u dikjarazzjonijiet dwar il-metodi mill-Konservaturi-Restawraturi jew mill-persuni responsabbli għar-restawr u l-konservazzjoni proposti:

Iżda l-Aġenzija għandha biss tagħti avviz suffiċjenti u informazzjoni lis-Sovrintendent qabel il-bidu tax-xogħlijiet ta' restawr u konservazzjoni fuq il-proprjetà kulturali pubblika fdata lilha:

Iżda wkoll kull xogħol ta' restawr u konservazzjoni mwettaq fuq proprjetà pubblika għandu jkun soġġett għall-awtorizzazzjoni minn qabel tas-Sovrintendent.

(2) Ir-restawr u l-konservazzjoni ta' proprjetà kulturali privata ta' valur kulturali għoli għandhom ikunu soġġetti għad-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att:

Iżda l-Konservatur-Restawratur għandu jinnotifika lis-Sovrintendent dwar ir-restawr u l-konservazzjoni ta' proprjetà kulturali privata ta' valur kulturali għoli.

(3) Ix-xogħol ta' konservazzjoni u restawr imsemmi fis-subartikoli (1) u (2) jista' jkun soġġett għal spezzjonijiet perjodiċi u rappurtar mis-Sovrintendent.

(4) Is-Sovrintendent jista', wara l-ispezzjoni mwettqa skont is-subartikolu (3), jimmodifika l-kondizzjonijiet stabbiliti fl-awtorizzazzjoni originali."

43. L-artikolu 42 preżenti tal-Att prinċipali għandu jiġi enumerat mill-ġdid bħala l-artikolu 57, u fit-test Ingliż il-kelma "effect" għandha tiġi sostitwita bil-kelma "affect".

Emenda tal-artikolu 42 tal-Att prinċipali.

44. Minnufih wara l-artikolu 57 tal-Att prinċipali kif enumerat mill-ġdid, għandhom jiżdiedu l-artikoli ġodda li ġejjin:

Żieda ta' artikoli ġodda mal-Att prinċipali.

"Skedar.

58. Is-Sovrintendent jista' jirrakkomanda għall-iskedar lill-Awtorità tal-Ippjanar dawk is-siti u bini li huma meqjusa skedati bħala proprjetà kulturali skont it-tifsira tal-Att dwar l-Ippjanar tal-Iżvilupp.

Kap.552.

Permess għall-iżvilupp u interventi fuq proprjetà kulturali.

59. (1) Ebda persuna m'għandha tagħmel xi żvilupp jew interventi oħra fuq proprjetà kulturali jew fuq klassijiet ta' proprjetajiet skedati mingħajr ma tkun l-ewwel kisbet permess mingħand is-Sovrintendent u kif jista' jiġi preskritt f'regolamenti maħruġa taħt dan l-Att.

(2) Qabel jiddetermina applikazzjoni taħt is-subartikolu (1) is-Sovrintendent jista' jitlob informazzjoni li tinkludi r-riżultati ta' konsultazzjonijiet ma' entitajiet oħra, jew individwi, testijiet, investigazzjonijiet fuq il-post, eżamijiet jew spezzjonijiet u valutazzjonijiet oħra dwar l-istorja, kompożizzjoni, provenjenza jew aspetti oħra tal-proprjetà kulturali rilevanti kif jista' jkun rikjest mis-Sovrintendent.

(3) Fl-ġhoti ta' tali permess is-Sovrintendent jista' jimponi dawk il-kondizzjonijiet jew garanzija li jidhirlu xierqa.

(4) Is-Sovrintendent jista' jitlob li jittiehdu ritratti tal-iżvilupp propost u l-fażijiet varji tiegħu jew inkella li dawn jiġu dokumentati jew reġistrati, u li jiġi konsenjat rapport dwar ix-xogħol lis-Sovrintendent f'dawk iż-żminijiet li jistgħu jiġu stabbiliti fil-permess.

(5) Is-Sovrintendent jista' jitlob li l-iżvilupp propost jew xi parti minnu kif jista' jiġi dikjarat fil-permess jitwettagħ taħt il-monitoraġġ jew is-sorveljanza kif għandu jiġi ddikjarat fil-permess, minn dak id-detentur ta' *warrant*, professjonist jew osservatur.

(6) Is-Sovrintendent jista' jitlob it-tfassil ta' pjanijiet emendati."

Sostituzzjoni
tal-artikolu 43
tal-Att
prinċipali.

45. L-artikolu 43 preżenti tal-Att prinċipali għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

"Setgħa tad-dhul
u spezzjoni.

60. (1) Kull uffiċjal tas-Sovrintendenza awtorizzat kif suppost bil-miktub mis-Sovrintendent jista', bl-assistenza tal-Pulizija Eżekuttiva, jidhol f'kull zona; proprjetà, sit taht investigazzjoni, post jew bini jekk is-Sovrintendent jidhirlu li dan huwa mehtieg għall-qadi ta' kull funzjoni taht dan l-Att jew jekk jidhirlu li hemm raġunijiet raġonevoli biex wiehed jemmen li twettaq jew ser jitwettaq reat kontra dan l-Att jew xi regolament iehor, kondizzjoni tal-liċenzja jew kondizzjonijiet magħmula taht l-istess.

(2) Meta d-dhul ikun għall-finijiet ta' spezzjoni jew dokumentazzjoni, is-Sovrintendent għandu jinnotifika bil-miktub lid-detentur tal-proprjetà kulturali dwar id-dhul intiż, u wara dan, l-uffiċjal hekk awtorizzat għandu jingħata aċċess għal dik il-proprjetà kulturali fejn ikunu qed isehhu l-konservazzjoni, ir-restawr jew l-iżvilupp.

(3) Is-Sovrintendent għandu jara li titwettaq spezzjoni f'każijiet ta' skoperti ta' proprjetà kulturali rappurtati sabiex jiġi stabbilit jekk humiex mehtieġa xogħlijiet ta' preservazzjoni jew skavar.

(4) Is-Sovrintendent għandu jkollu d-dritt li jidhol u jokkupa kwalunkwe proprjetà kulturali sabiex iwettaq skavi arkeoloġiċi fihom, kemm-il darba:

(a) jkun ingħata avviż bil-miktub lil okkupant jew lis-sid tal-proprjetà kulturali inkwistjoni mill-inqas tlett ijiem qabel il-bidu ta' dawk l-iskavi;

(b) it-tul ta' żmien mistenni tax-xogħol għandu jkun ġie ddikjarat fl-avviż:

Iżda kull estensjoni ulterjuri ta' dan il-perjodu għandha ssir bi preavviż ta' mill-anqas tlett ijiem; u

(ċ) is-sidien jew id-detentur tal-proprjetà kulturali okkupata skont dan l-artikolu għandhom ikunu intitolati għal kumpens għal kull telf ta' qligħ, ħsara sostnuta matul skavi arkeoloġiċi jew integrazzjoni mill-ġdid ta' żoni skavati.

(5) L-iskoperti magħmula matul il-perjodu ta' okkupazzjoni mis-Sovrintendent għandhom ikunu l-proprjetà tal-Gvern.

(6) Fl-eżerċizzju ta' kwalunkwe mid-drittijiet tiegħu taht dan l-artikolu s-Sovrintendent jista' jitlob l-assistenza tal-Pulizija."

46. L-artikolu 44 preżenti tal-Att prinċipali għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

Sostituzzjoni tal-artikolu 44 tal-Att prinċipali.

"Skoperta ta' proprjetà kulturali.

61. (1) Kull persuna li, aċċidentalment jew mod ieħor, permezz ta' kwalukwe mezzi tiskopri xi oġġett, sit jew bini, jew karatteristika partikolari f'bini jew proprjetà jew xi proprjetà kulturali oħra, kemm fuq l-art jew fil-baħar, li għalihom japplika dan l-Att, għandha tinforma minnufih lis-Sovrintendent, iżżomm il-proprjetà kulturali misjuba *in situ* u m'għandhiex għal perjodu ta' sitt ijiem tax-xogħol, li jista' fuq bażi raġonevoli jiġi estiż għal perjodu ieħor ta' sitt ijiem tax-xogħol, wara li tinforma lis-Sovrintendent, tipproċedi b'xogħol fuq is-sit fejn l-oġġett ta' proprjetà kulturali ġie skopert.

(2) Is-Sovrintendent għandu jispjazzjona s-sit tal-iskoperta fi żmien l-imsemmija sitt ijiem tax-xogħol u jista' jordna lill-persuna responsabbli biex twaqqaf kull xogħol ieħor fuq is-sit jew xi parti minnu billi jagħtiha avviż biex tissospendi x-xogħlijiet skont id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att:

Iżda s-Sovrintendent għandu fi żmien is-sitt ijiem ta' xogħol jinforma lill-Aġenzija dwar is-sit ta' skoperta.

(3) Qabel jiddetermina l-azzjoni xierqa skont dan l-Att, is-Sovrintendent jista' jwettaq investigazzjonijiet, inklużi konsultazzjonijiet ma' entitajiet jew individwi oħra, testijiet, skavi u evalwazzjonijiet tas-sit kif preskritti fl-artikolu 70, eżamijiet jew spezzjonijiet u valutazzjonijiet oħra dwar l-istorja, il-kompożizzjoni, il-provenjenza jew aspetti oħra tal-proprjetà kulturali rilevanti kif jista' jkun meħtieġ.

(4) Il-Gvern ikollu d-dritt li jakkwista l-proprjetà immobbli kulturali hekk skoperta, skont l-Att dwar l-Artijiet tal-Gvern:

Iżda l-Aġenzija għandha tingħata d-dritt tal-ewwel rifjut għal dak li għandu x'jaqsam mal-allokazzjoni tal-proprjetà immobbli kulturali.

(5) Kull oġġett mobbli ta' valur kulturali skopert f'xi post ġewwa Malta, fl-ilmijiet territorjali u ż-żona kontigwa tagħha irrispettivament mill-metodu ta' skoperta għandhom ikunu tal-Gvern:

Iżda dawk l-oġġetti mobbli għandhom ikunu fdati fil-kustodja, l-amministrazzjoni u l-kura tal-Aġenzija.

(6) Fil-każ tar-revoka tal-avviż ta' sospensjoni jew ordni ta' konservazzjoni maħruġa skont l-artikoli 62 u 63, is-Sovrintendent jista' jimponi dawk il-kundizzjonijiet fl-avviż ta' revoka kif jidhirlu xieraq.

(7) Kull meta tiġi skoperta proprjetà kulturali, is-Sovrintendent jista' jesigi:

(a) li l-iskoperta tiġi fotografata jew inkella dokumentata jew irreġistrata, u li d-dokumentazzjoni tiġi kkunsinjata lis-Sovrintendent f'dawk iż-żminijiet kif jista' jiġi dikjarat fl-avviż tar-revoka;

(b) it-tlestija ta' pjanijiet emendati relattivi għal kwalunkwe xogħol, żvilupp jew attività jew xi parti minnha; u

(ċ) li kull xogħol, żvilupp jew attività jew xi parti minnha titwettaq taħt il-monitoraġġ jew is-superviżjoni kif jista' jiġi dikjarat fl-avviż tar-revoka, minn dak id-detentur tal-warrant, professjonist jew osservatur."

47. L-artikolu 45 preżenti tal-Att prinċipali għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

Sostituzzjoni tal-artikolu 45 tal-Att prinċipali.

"Avviżi ta' sospensjoni.

62. (1) Meta jkun qed jitwettagħ xi żvilupp jew xogħol ieħor fir-rigward ta' xi proprjetà kulturali bi ksur ta' xi waħda mid-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att, jew xi persuna li jkollha liċenzja biex tagħmel skavi arkeoloġiċi taħt dan l-Att ma tikkonformax ma' kull kondizzjoni marbuta ma' dik il-liċenzja, jew xi persuna li jkollha permess ta' żvilupp fil-każ ta' skoperta aċċidentali ta' proprjetà kulturali, tonqos milli tosserva dak il-permess, jew f'każ ta' kontravvenzjoni ta' xi kondizzjoni li tinsab f'xi permess ta' żvilupp, is-Sovrintendent jista' jinnotifika b'avviż ta' sospensjoni, lill-persuna li tkun qed twettaq dak l-iżvilupp, xogħol jew skavar, lill-proprjetarju tal-proprjetà fejn ikunu qed jitwettqu dak l-iżvilupp jew xogħlijiet, lis-sid, pussessur jew detentur tal-proprjetà kulturali, u b'dan, il-persuna notifikata bl-ordni għandha tissospendi l-attività konnessa max-xogħol ta' żvilupp jew skavar.

(2) Is-Sovrintendent jista' jirrevoka tali avviż ta' sospensjoni jew assolutament jew kif soġġett għall-kondizzjonijiet li s-Sovrintendent jista' jidhirli xierqa."

48. L-artikolu 46 preżenti tal-Att prinċipali għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

Sostituzzjoni tal-artikolu 46 tal-Att prinċipali.

"Ordni ta' Konservazzjoni u Protezzjoni.

63. (1) Is-Sovrintendent jista' f'każ ta' ksur ta' xi dispożizzjoni ta' dan l-Att jew ta' xi regolamenti magħmulin tahtu, jew fil-każ ta' xi attività jew żvilupp fejn il-proprjetà kulturali tista' tkun f'riskju, jinnotifika b'ordni ta' konservazzjoni u protezzjoni lis-sid jew okkupant jew pussessur tal-proprjetà kulturali, li tkun teħtieġ dik l-azzjoni kif jista' jkun speċifikat fl-avviż, inkluż it-twaqqif ta' xi haġa li tkun qed issir jew titkompla, jew li tkun ippjanata li ssir, sabiex titwettagħ f'dak iż-żmien speċifikat fl-ordni.

(2) Jekk xi azzjoni rikjesta fl-ordni ta' konservazzjoni u protezzjoni ma tkunx ittiegħdet fiż-żmien hemmhekk speċifikat, is-Sovrintendent ikollu d-dritt li jidhol fil-proprjetà kulturali u jista' għal dak l-iskop jitlob l-assistenza tal-Pulizija Esekuttiva u jieħu l-azzjoni meħtieġa fejn applikabbli, bl-ispejjeż għas-sid jew għall-okkupant jew għall-pussessur.

Kap. 319.

(3) Bla ħsara għad-dispożizzjonijiet tal-artikolu 46 tal-Kostituzzjoni jew tal-artikolu 4 tal-Att dwar il-Konvenzjoni Ewropea, ebda ordni jew mandat kwatelatorju ma jistgħu jinħarġu minn xi qorti li jirrestringu lis-Sovrintendent milli johroġ ordni taħt dan l-artikolu jew milli jagħmel xi ħaġa li huwa awtorizzat li jagħmel skont dan l-artikolu.

(4) Is-Sovrintendent jista' jirrevoka tali ordni ta' konservazzjoni u protezzjoni jew assolutament jew kif soġġett għal dawk il-kondizzjonijiet li s-Sovrintendent jista' jidhirlu xierqa."

Sostituzzjoni
tal-artikolu 47
tal-Att
prinċipali.

49. L-artikolu 47 preżenti tal-Att prinċipali għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

"Kurazija.

64. (1) Is-Sovrintendent jista' b'awtorizzazzjoni bil-miktub tal-Ministru, bi ftehim mal-Ministru responsabbli għall-proprjetà tal-gvern, b'att pubbliku, jidhol f'att ta' kurazija ma' kunsill lokali jew ma' organizzazzjoni mhux governattiva jew mal-Aġenzija fejn il-kustodja u l-amministrazzjoni ta' proprjetà immobbli kulturali tiġi mġoddija lill-kunsill lokali jew lill-organizzazzjoni mhux governattiva jew lill-Aġenzija, skont il-każ, skont id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att u ta' dawk ir-regolamenti li jistgħu jiġu preskritti u kif soġġett għal dawk il-kondizzjonijiet mhux inkonsistenti mal-istess, li jistgħu jkunu inkluzi fl-att. L-att tal-kurazija għandu jistipula t-terminu li għalih ikun sar, liema terminu għandu jiġi approvat mis-Sovrintendent għal kull każ partikolari, wara konsiderazzjoni bir-reqqa tal-fattibbiltà u l-iskala tal-impenn ta' kull proposta.

(2) Il-Ministru għandu, madanakollu, fi żmien erba' ġimgħat wara l-pubblikazzjoni tiegħu, jew jekk il-Kamra ma tkunx imlaqqgħa, fi żmien erba' ġimgħat mid-data meta l-Kamra terga' titlaqqa', iqiegħed kopja tiegħu fuq il-Mejda tal-Kamra, u l-att tal-kurazija għandu jkun soġġett għall-kundizzjoni li jekk fuq mozzjoni mressqa mhux aktar tard minn tmienja u għoxrin ġurnata wara t-tqegħid fuq il-Mejda tal-Kamra tal-kopja tal-att tal-kustodja, il-Kamra tirrizolvi li l-att tal-kustodja għandu jiġi revokat, l-att għandu jiġi revokat awtomatikament hekk kif tgħaddi r-risoluzzjoni.

(3) Qabel ma jawtorizza lis-Sovrintendent jidhol fl-att ta' kurazija, il-Ministru għandu jisma' l-fehma tal-Kumitat dwar il-kondizzjonijiet li għandhom jiġu inklużi fl-att ta' kurazija; dawn il-kondizzjonijiet għandhom jindirizzaw b'mod partikolari l-kwistjonijiet li ġejjin:

(a) il-miżuri protettivi li għandhom jittieħdu biex jissalvagwardjaw il-proprjetà kulturali soġġetta għall-att ta' kurazija; u

(b) il-pjan ta' konservazzjoni u ġestjoni relatat mal-proprjetà kulturali, u l-arrangamenti organizzattivi, operattivi u finanzjarji konnessi mal-istess, u r-riżorsi organizzattivi, operattivi u finanzjarji li għandhom jiġu dedikati għall-istess.

(4) L-att ta' kurazija m'għandux jippreġudika xi setgħa ta' xi Entità stabbilita taht dan l-Att fir-rigward tal-proprjetà kulturali soġġetta għall-att ta' kustodja.

(5) Il-proprjetà kulturali soġġetta għall-att ta' kurazija għandha tibqa' proprjetà tal-Gvern.

(6) Il-Ministru wara li jikkonsulta lis-Sovrintendent u lill-Kumitat jista' f'kull hin b'ordni fil-Gazzetta jirrevoka l-att ta' kurazija jekk xi kondizzjonijiet stipulati fih jew id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att jew ta' xi regolamenti magħmulin tahtu ma jkunux osservati mill-parti l-oħra.

(7) Fit-tmiem ta' kull sena kalendarja, il-parti li fil-kustodja tagħha titqiegħed il-proprjetà kulturali għandha tittrasmetti lill-Ministru, lis-Sovrintendent u lill-Kumitat rapport dwar l-attivitajiet tagħha fir-rigward tal-proprjetà kulturali u dwar kif tkun wettqet l-att ta' kurazija matul is-sena ta' qabel. Kopja ta' dak ir-rapport għandha titqiegħed fuq il-Mejda tal-Kamra mill-Ministru.

(8) Is-Sovrintendent jista' jġedded l-att ta' kurazija fuq l-istess termini u kondizzjonijiet għal terminu iehor, jew termini, wara awtorizzazzjoni bil-miktub minn qabel mill-Ministru. Tali tiġdid għandu jiġi rreġistrat mal-Kumitat u kopja tiegħu għandha, fi żmien erba' ġimgħat, titqiegħed fuq il-Mejda tal-Kamra.

(9) Il-Ministru jista' jagħmel regolamenti li jippreskrivu b'mod ġenerali regoli dwar il-kustodja."

A 978

Sostituzzjoni
tal-artikolu 48
tal-Att
prinċipali.

50. L-artikolu 48 preżenti tal-Att prinċipali għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

"Dritt esklussiv
għal skavar.

65. (1) Skavi arkeoloġiċi jew paleontoloġiċi jew esplorazzjonijiet għal proprjetà kulturali, inklużi investigazzjonijiet, evalwazzjonijiet fuq il-post, sħarriġ u monitoraġġ, fuq l-art kif ukoll fl-ilmijiet territorjali jew fiż-żona kontigwa ta' Malta jistgħu jsiru biss mis-Sovrintendent, jew bil-permess bil-miktub tas-Sovrintendent u skont kwalunkwe kondizzjoni annessa mal-istess:

Iżda bla ħsara għad-dispożizzjonijiet tal-artikolu 60, is-Sovrintendent jista' jwettaq skavi jew iġieghel li jitwettqu skavi għall-finijiet ta' dan l-Att f'xi parti ta' Malta, kull meta dawn l-iskavi jkunu meqjusa bħala spedjenti u kif soġġett għal kwalukwe regolamenti magħmula taht l-artikolu 72(d):

Iżda wkoll id-dispożizzjonijiet ta' dan l-artikolu għandhom japplikaw mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet tal-artikolu 61.

(2) Meta jawtorizza attivitajiet imsemmija fis-subartikolu (1), is-Sovrintendent għandu fost konsiderazzjonijiet u kondizzjonijiet oħra li jistgħu jkunu meħtieġa, jiżgura li:

(a) jittiehdu miżuri ta' protezzjoni xierqa biex jissalvagwardjaw il-proprjetà kulturali soġġetta għal tali attivitajiet;

(b) tali attivitajiet jitwettqu skont proposta ta' riċerka xjentifika, metodoloġija tal-attivitajiet proposti, programm ta' pubblikazzjoni, pjan ta' konservazzjoni u ġestjoni għall-proprjetà kulturali u kwalunkwe oġġett li ġej minnhom, arrangamenti finanzjarji adegwati relatati magħhom, u r-riżorsi organizzattivi, operattivi u finanzjarji li għandhom jiġu dedikati għall-istess;

(ċ) il-produzzjoni ta' garanzija finanzjarja adegwata;

(d) tali attività awtorizzata jkollha l-inqas impatt possibbli fuq il-proprjetà kulturali, u li metodi ta' investigazzjoni mhux distruttivi jiġu applikati kull meta dan ikun possibbli matul dik l-attività;

(e) tali attivitajiet u skavi u tekniki oħra potenzjalment distruttivi jitwettqu biss minn persuni kwalifikati u awtorizzati; u

(f) kopja sħiħa tar-rekords ta' kull attività awtorizzata bħal din għandha tiġi depożitata mill-persuna awtorizzata lis-Sovrintendent.

(3) Is-Sovrintendent jista' jistabbilixxi u jinnomina riżervi arkeoloġiċi, ukoll meta ma jkunx hemm fdalijiet viżibbli fuq l-art jew taħt l-ilma, għall-preservazzjoni ta' evidenza materjali biex tiġi studjata minn ġenerazzjonijiet sussegwenti:

Iżda l-ħolqien ta' riservi arkeoloġiċi bħal dawn għandu jkun konsiderazzjoni materjali fil-valutazzjoni ta':

(a) awtorizzazzjonijiet għal skavi arkeoloġiċi u paleontoloġiċi; u

(b) permessi għal żviluppi u interventi oħra li jolqtu l-proprjetà kulturali skont l-artikolu 59.

(4) Is-Sovrintendent għandu jinkludi dawk ir-riżervi arkeoloġiċi fl-Inventarju Nazzjonali.

(5) Is-Sovrintendent għandu jieħu l-miżuri prattiċi kollha biex jiżgura l-abbozzar, wara operazzjonijiet arkeoloġiċi, ta' rekord sommarju xjentifiku li jista' jiġi ppubblikat qabel il-pubblikazzjoni tal-istudju komplut:

Iżda l-istudju komplut għandu jkun ippubblikat mhux aktar tard minn tliet snin mill-konkluzjoni tal-iskavi."

51. L-artikoli 49 u 50 preżenti tal-Att prinċipali għandhom jiġu enumerati mill-ġdid bħala l-artikoli 66 u 67.

Enumerazzjoni mill-ġdid tal-artikoli 49 u 50 tal-Att prinċipali.

52. L-artikolu 51 preżenti tal-Att prinċipali għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

Sostituzzjoni tal-artikolu 51 tal-Att prinċipali.

"Dritt ta' appell.

68. (1) Kull persuna li tħossha aggravata b'deċiżjoni tas-Sovrintendent taħt l-artikoli 54, 55, 57, 62 u 63 għandu jkollha dritt ta' appell quddiem it-Tribunal ta' Reviżjoni Amministrattiva stabbilit bl-artikolu 5(1) tal-Att dwar il-Ġustizzja Amministrattiva.

Kap. 490.

(2) L-appell lit-Tribunal imsemmi għandu jiġi ppreżentat mhux aktar tard minn għoxrin jum wara n-notifika tad-deċiżjoni tas-Sovrintendent:

Iżda l-preżentata tal-appell m'għandhiex tissospendi l-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni appellata.

(3) It-Tribunal ta' Reviżjoni Amministrattiva jista', fid-determinazzjoni tiegħu fuq kull appell ippreżentat skont is-subartikolu (1), jikkonferma, ireġġa' lura jew ivarja, totalment jew parzjalment, id-deċiżjoni oriġinali."

Sostituzzjoni tal-intestatura 'Taqsim VIII'.

53. Il-kliem tal-intestatura "TAQSIMA VIII", minnufih wara l-artikolu 51 kif ġie sostitwit bl-artikolu 68, għandhom jiġu sostitwiti bil-kliem "TAQSIMA X".

Enumerazzjoni mill-ġdid tal-artikolu 52 tal-Att prinċipali.

54. L-artikolu 52 preżenti tal-Att prinċipali għandu jiġu enumerat mill-ġdid bħala l-artikolu 69.

Sostituzzjoni tal-intestatura 'Taqsim IX'.

55. Il-kliem tal-intestatura "TAQSIMA IX", minnufih wara l-artikolu 52 kif ġie sostitwit bl-artikolu 69, għandhom jiġu sostitwiti bil-kliem "TAQSIMA XI".

Emenda tal-artikolu 53 tal-Att prinċipali.

56. L-artikolu 53 preżenti tal-Att prinċipali għandu jiġi enumerat mill-ġdid bħala l-artikolu 70 u għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) fin-nota marginali tiegħu, minflok il-kliem "ċertu proprjetà" għandhom jidhlu l-kliem "proprjetà kulturali";

(b) fis-subparagrafu (d) tas-subartikolu (1) tiegħu, il-kliem "l-artikolu 46" għandhom jiġu sostitwiti bil-kliem "l-artikolu 62" u l-kliem "l-artikolu 47" għandhom jiġu sostitwiti bil-kliem "l-artikolu 63";

(c) fis-subparagrafu (f) tas-subartikolu (1) tiegħu, il-kliem ", jew taċ-Ċentru" għandhom jiġihassru;

(d) fis-subparagrafu (g) tas-subartikolu (1) tiegħu, il-kliem "elf u mija u erbgha u sittin euro u disgħa u sittin ċenteżmu (€1,164.69)" għandhom jiġu sostitwiti bil-kliem "elfejn euro (€2,000)" u l-kliem mija u sittax-il elf u erba' mija u tmienja u sittin euro u sebgħa u sittin ċenteżmu (€116,468.67)" għandhom jiġu sostitwiti bil-kliem "mitejn u ħamsin elf euro (€250,000)"; u

(e) fis-subartikolu (3) tiegħu il-kliem "tmienja u ħamsin euro u tlieta u għoxrin ċenteżmu (58.23)" għandhom jiġu sostitwiti bil-kliem "mitejn euro (€200.00)" u l-kliem "mija u

sittax-il euro u sebgħa u erbgħin ċenteżmu (116.47)" għandhom jiġu sostitwiti bil-kliem "ħames mitt euro (€500)".

57. L-artikolu 54 preżenti tal-Att prinċipali għandu jiġi enumerat mill-ġdid bħala l-artikolu 71 u fis-subartikolu (1) tiegħu l-kliem "għandu jkollhom il-jedd" għandhom jiġu sostitwiti bil-kelma "għandhom".

Emenda tal-artikolu 54 tal-Att prinċipali.

58. Il-kliem tal-intestatura "TAQSIMA X", minnufih wara l-artikolu 54 kif ġie enumerat mill-ġdid bħala l-artikolu 71, għandhom jiġu sostitwiti bil-kliem "TAQSIMA XII".

Sostituzzjoni tal-intestatura 'Taqsimi X'.

59. L-artikolu 55 preżenti tal-Att prinċipali għandu jiġi enumerat mill-ġdid bħala l-artikolu 72 u għandu jiġi emendat kif ġej:

Emenda tal-artikolu 55 tal-Att prinċipali.

(a) fil-paragrafu (k) tiegħu, minflok il-kliem "mill-artikolu 35" għandhom jidhlu l-kliem "mill-artikolu 39";

(b) fil-paragrafu (l) tiegħu, il-kliem "l-artikoli 40 u 41" għandhom jiġu sostitwiti bil-kliem "l-artikoli 54 u 55";

(ċ) il-paragrafu (m) tiegħu għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

"(m) biex jiġu ppubblikati r-rekwiżiti għall-akkreditazzjoni ta' organizzazzjonijiet mhux governattivi skont l-artikolu 7(5)(m);";

(d) il-paragrafu (n) tiegħu għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

"(n) biex tiġi stabbilita l-lista tal-Ħiliet tal-Patrimonju;";

(e) fil-paragrafu (o) tiegħu, il-kliem "l-artikolu 44" għandhom jiġu sostitwiti bil-kliem "l-artikolu 59";

(f) il-paragrafu (p) tiegħu għandu jiġi enumerat mill-ġdid bħala l-paragrafu (r); u

(g) minnufih wara l-paragrafu (o) tiegħu għandhom jidhlu l-paragrafi ġodda li ġejjin:

"(p) biex tistabbilixxi r-regoli relattivi għat-test tal-kapaċità;

(q) biex tistabbilixxi gwida, regoli u regolamenti u ttipprovdi għall-forma u l-proċedura għall-inkarigu ta' kollezzjonijiet u siti pubbliċi; u".

A 982

Sostituzzjoni
tal-intestatura
'Taqsimi XI'.

60. Il-kliem tal-intestatura "TAQSIMA XI", minnufih wara l-artikolu 55 kif ġie emendat u enumerat mill-ġdid bħala l-artikolu 72, għandhom jiġu sostitwiti bil-kliem "TAQSIMA XIII".

Enumerazzjoni
mill-ġdid tal-
artikolu 56 tal-
Att prinċipali.

61. L-artikolu 56 tal-Att prinċipali għandu jiġi enumerat mill-ġdid bħala l-artikolu 73.

Sostituzzjoni
tal-Iskeda tal-
Att prinċipali.

62. L-Iskeda li tinsab mal-Att prinċipali għandha tiġi sostitwita b'dan li ġej:

"SKEDA
(Artikolu 54)

RATA TA' DAZJU TA' ESPORTAZZJONI

<i>Valur tal-oġġett</i>	<i>Dazju ta' Esportazzjoni</i>
Fuq l-ewwel €235 jew parti minnhom	10 fil-mija
Fuq it-tieni €235 jew parti minnhom	20 fil-mija
Fuq it-tielet €235 jew parti minnhom	30 fil-mija
Fuq ir-raba' €235 jew parti minnhom	40 fil-mija
Fuq kull valur ieħor	50 fil-mija

".

Mgħoddi mill-Kamra tad-Deputati fis-Seduta Nru 238 tat-18 ta' Ġunju, 2019.

ANĠLU FARRUGIA
Speaker

RAYMOND SCICLUNA
Skrivan tal-Kamra tad-Deputati